

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Detthowska Skolan

Skolans nybyggnad
uppförd 1912–1913

Eriksbergsgatan 10
Stockholm

Läsåret 1913–1914

REDOGÖRELSE

FÖR VERKSAMHETEN VID

DETHOWSKA SKOLAN

LÄSÅRET 1913—1914

Skolans nybyggnad.

Skollokalen.

I nvid Humlegården på det höjddparti, som begränsas av Birger Jarls-gatan (nu Roslagstorg) och Engelbrektsgatan, reser sig vårt nya skolhus. Genom de nya genomfartsvägarna ligger det väl till för barn från östra Vasastaden, Östermalm och östra Norrmalm.

Husets fasad är enkel och har en lugn och värdig prägel. Dess förnämsta prydnad är en allegorisk grupp av sandsten, vartill modellen skulpterats av artisten Wetterlund. Gruppen är uppställd över den i gammalkyrklig stil hållna portalen. Modellen i gips till samma grupp återfinnes i bottenvåningens hall.

Låt oss nu göra ett besök i skolhuset! Efter att hava blivit insläppta av portvakten komma vi genom ett par järngrindar in i det breda portvalvet, passera detta, öppna ett par stora balansdörrar, och så äro vi inne i bottenvåningens vestibul. Till vänster se vi två pelare, som från vestibulen avskilja en hall. Till höger ha vi den breda trappan, som upplyses av stora fönster, indelade i blyinfattade smårutor av s. k. katedralglas. Rakt fram synas dörrarna, som leda till samlings salens läktare, och bredvid trappan dörren till gymnastiksalens läktare. Samlings- och gymnastiksalarna, som äro belägna i souterrainvåningen, äro nämligen delvis av två våningars höjd. I bottenvåningen finnas också 2 rum och kök för vaktmästare och städerska, en skolsal samt en liten butikslägenhet med särskild ingång från gatan. Utom huvudingången har huset en mindre trappuppgång, dels emedan det är gott för en skola att ha en reservutgång, om eldfara eller något annat skulle inträffa, som gör en sådan behöfvlig, dels emedan några rum äro uthyrda, och hyresgästerna ej få begagna skoluppgången.

Gå vi ned för trappan, befinna vi oss i souterrainvåningen, som innehåller samlings sal med vestibul, gymnastiksal med omklädningsrum och fyra duschrum, skolkök med gas- och vedspisar samt förräds- och serveringsrum, omklädningsrum för skolkökseleverna samt matsal,

lokaler för värmeledning, vaktmästarens slöjdrum m. m. Samlings-salen är rikt dekorerad; mittpartiet av fondväggen är prytt med en målning av den kände artisten Nils Asplund. För belysningen i salen är sörjt genom tak- och sidofönster, varjämte ljus även inströmmar genom dekorativa gallerifönster.

Vi fortsätta. En halv tr. upp ha vi skolgården, öppen mot söder, men väl skyddad för nordliga vindar. 1 tr. upp finnas 5 skolsalar för klasserna 11—8 B, föreståndarinnans expeditjonsrum och bibliotek. Dessutom finnas i denna liksom även i de andra skolvåningarna korridorer med klädhängare, toaletter med W. C., materialrum samt en stor hall. Denna hall, försedd med väggfasta bänkar, är en hemtrevlig samlingsplats för flickorna och rymmer alla elever, som hava sina klassrum i samma våning.

2 tr. upp residera mellanklasserna. Där finnes ock ett lärarinne- rum med kök samt ett studierum. Våningen 3 tr. upp innehåller 7 skolsalar, avsedda för de minsta barnen och småskoleseminariet. 4 tr. upp är den från skolan avskilda bostadsvåningen belägen. 5 tr. upp ligga ritsal, laboratorium med 30 laborationsplatser, fysik- och föreläsningssal samt frukost- och handarbetsrum.

Nu gå vi upp för ännu en trappa och stå då på den präktiga tak-lekplanen, troligen den högst och friast belägna lekplan i Stockholm. Den omgives av ett högt, ööverstigt, ej genombrutet skydds-räcke av järn och är dessutom skyddad för blåst genom höga murar.

Nu hava vi besett hela skollokalen. När vi återvända ned till bottenvåningen, kunna vi begagna oss av hissen, som går genom husets alla 7 våningar.

Skolsalarna äro alla mycket ljusa med tre fönster i varje sal. I hallarna däremot äro fönstren försedda med katedralglas, för att belysningen skall bliva mera dämpad. Alla salar, hallar, korridorer och trappuppgångar äro oljemålade i ljusa, men diskreta färger. Flera skolsalar hava burspråk, vilka användas som blomsterrum. Dels emedan blomsterodling har ett gott, fostrande inflytande på de unga, i synnerhet om de ständigt ha sina skyddslingar inför sina ögon, dels emedan bruket av växter i rum är både vackert och nyttigt för luftens beskaffenhet, finnes i alla hallar och salar en rikedom av växter, vilka skötas av flickorna. Alla golv äro belagda med korkmattor, och hygienens fordringar äro iakttagna med den ytterligaste noggrannhet. Förbindelsen våningarna emellan förmedlas ytterligare genom i

varje våning anbragta lokaltelefoner. Den ringning, som i en skola reglerar undervisnings- och rastetider, skötes automatiskt från ett elektriskt s. k. normalur.

Ehuru skolan redan förut varit försedd med god undervisningsmateriel, har vid inflyttningen i det nya skolhuset en hel del blivit inköpt. Likaså ha ej endast alla förutvarande skolmöbler reparerats, nyfernissats och omlackerats i olika färger, utan ock en mängd nya och bekväma inventarier anskaffats. Till samlingsalen har inköpts en äkta Steinway-flygel med härlig ton. Till de olika klassrummen ha linnegardiner med hålsöm sytts av lärarinnor och elever med hjälp och ledning av skolans handarbetslärarinna, fröken Ebba Stedt. Även på annat sätt ha hallar och klassrum blivit smyckade. En del reproduktioner av huvudsakligast svenska konstverk ha inköpts, dels för redan befintliga, till ändamålet avsedda medel, dels för medel, som under året på frivillighetens väg blivit insamlade i de olika klasserna.

Ritningarna till skolan äro utförda av den välkända arkitektfirman Hagström och Ekman, som har rik erfarenhet, då det gäller skolhus, ty alla på senare år i Stockholm fullbordade nybyggnader åt flickskolor äro deras verk och dessutom många skolbyggnader utom huvudstaden. Solitt och noggrant är huset uppfört av byggnadsingenjörerna E. Ljungqvist och E. Larsson. Kontrollant har varit byggnadsingenjör C. W. André. Värmeledning samt vatten- och avloppsledningar äro införda av den mycket anlitade firman Axel Sjögren. Elektriska ledningar och hiss ha levererats av Luth och Rosén.

Oblandad skulle vår glädje vara över det nya skolhuset, om ej byggnadsföretaget hade en svår skuggsida — det hela har blivit så dyrt. Fullt färdigt går skolhuset till cirka 400,000 kr. Den årliga räntebördan tillsammans med onera och skatt kommer att motsvara en hyra för skollokalerna av 22,500 kr. eller med värme 26,000 kr. Detta utgör per elev cirka 60 kr. om året för endast lokal, utan städning, belysning o. d. Då undervisningen kommer att kräva dubbelt så stora omkostnader som lokalen, bör det anses förvånande, att de förut ovanligt låga terminsavgifterna bliva höjda med *endast* 5 kr. i de förberedande klasserna och å B-linjen samt med 10 kr. å A-linjen och således fortfara att vara enastående låga.

Den 2 mars ägde skolbyggnadens högtidliga invigning rum. Till densamma voro inbjudna representanter för myndigheter och skolor samt funktionärer vid bygget.

Läroverket består av

- A. **Detthowska skolan:** Högre flickskola och Realskola. Avgångsbetyg från högre flickskolan medför enligt Kungl. Maj:ts resolution s. k. normalskolekompetens.
- B. **Detthowska Småskoleseminariet***, med 2 årsklasser, har till ändamål att utbilda lärarinnor för offentliga och enskilda småskolor i städer och på landet. Det står under statens kontroll samt har examensrättighet.

Kungl. Överstyrelsen för rikets allmänna läroverk har förordnat till inspektor för elementarskolan f. rektorn m. m. fil. dokt. Eug. Schwartz samt efter dennes död den 9 febr. generaldirektören m. m. K. A. Fryxell.

Skolan åtnjuter ett årligt statsanslag av 5,000 kr. samt ett kommunalt anslag av motsvarande storlek. Dessutom uppbär skolan av stat och kommun för undervisningen i huslig ekonomi ett anslag av tillsammans 1,600 kr. samt stadgade löne- och ålders-tillägg åt därtill berättigade lärarinnor, vilka tillägg under år 1913 uppgingo till inalles kr. 6,135: 46.

Elevantalet vårterminen 1914:

Klass	A. S k o l a n																	Summa	B. Se- mina- riet		Summa	Summa	
	1	2	3	4	4	5	5	6	6	7	7	8	8	9	9	10	10		11	I			II
				A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B						
	19	24	27	16	24	21	27	30	30	28	29	29	28	16	24	23	12	20	427	35	32	67	494

* För småskoleseminariet tryckes särskild årsredogörelse.

A. Detthowska Skolan

består av

1. Förberedande avdelningen med tre årsklasser.
2. Högre flickskolan, benämnd A-linjen, med åtta klasser.
3. Realskolan, benämnd B-linjen, med sju klasser.

I 1:a klassen mottagas nybörjare om 6 à 7 år, helst flickor. Gossar mottagas endast för de två första läsåren. Det grundläggande främmande språket är tyska, vari undervisning börjar i 4:e klass. I 7:e klass inträder det andra främmande språket, engelska. Från och med 9:e klass få de, som så önska, genomgå en extra kurs i franska språket. För denna extra kurs erlägges en särskild avgift av 5 kr. per termin. De flickor, som önska avlägga studentexamen, böra helst tillhöra realskolelinjen och få enligt träffad överenskommelse från klass 10 B utan examen övergå till annan skolas gymnasium, där de utan tidsförlust kunna avlägga studentexamen.

A-linjen

består av 8 elementarklasser, benämnda klass 4—11. Avgångsbetyg erhålla endast de elever, som genomgått 11:e klass. **Enligt Kungl. Maj:ts resolution av den 27 maj 1910 medför avgångsbetyg från Detthowska Skolan samma rättigheter och förmåner som avgångsbetyg från Statens Normalskola eller ungefär samma rättigheter som betyg på realskoleexamen (dock något vidsträcktare).** A-linjen är således avsedd för flickor, vilka önska genom ett av examen oberoende och på ett år längre tid fördelat samt därför lugnare arbete nå nedan nämnda kompetens.

Studiesättet är delvis olik B-linjens. Kurserna kunna behandlas fylligare och mera allmänbildande; vid undervisningen i främmande språk skall språkets praktiska användning vid tal och läsning vara huvudsak, då däremot mindre arbete nedlägges på grammatikundervisningen än som sker å B-linjen o. s. v.

B-linjen och Realskoleexamen.

Genom Kungl. Maj:ts nådiga stadga för rikets allmänna läroverk av den 18 febr. 1905 infördes realskoleexamen. Som denna examen medför nästan samma rättigheter som den s. k. normalskolekompetensen, anser skolan det lämpligt att sätta dem av sina elever, som så önska och därtill äga förmåga, i tillfälle att skaffa sig denna kompetens efter genomgående av endast 7 elementarklasser. År 1907, första gången en sådan examen anordnades vid statens läroverk, anmäldes 9 av skolans elever till realskoleexamen vid Högre Realläroverket å Norrmalm, och blevo alla godkända. **Den 6 mars 1908 erhöll undertecknad av Kungl. Maj:t rätt att vid Detthowska skolan anordna realskoleexamen med sådana elever, som minst 4 terminer tillhört skolan.** Inalles 72 av skolans elever hava avlagt realskoleexamen.

Avgångsbetyg från Detthowska skolans elfte klass medför utan examen s. k. normalskolekompetens; med de elever i tionde klassen B, som det önska, anställer skolan realskoleexamen.

Avgångsbetyg med normalskolekompetens samt realskolebetyg berättiga

A) till inträde i följande fackskolor och specialkurser:

- 1) *posttelevkursen*, efter omkring ett års övningstjänstgöring vid postkontor, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, franska, geografi och matematik (Generalpoststyrelsens cirkulär n:r 22 den 14 juni 1907);
- 2) *telegrafelevkursen*, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, matematik, geografi, naturlära, tyska, engelska och franska (Telegrafstyrelsens cirkulär n:o 2 den 21 jan. 1907);
- 3) *den för blivande lärare i teckning och välskrivning avsedda undervisningen vid Tekniska skolan i Stockholm*, varjämte fordras att ådagalägga erforderlig skicklighet i frihandsteckning och linearritning, den senare utsträckt till perspektiv- och skugglära.

B) till anställning i följande tjänstebefattningar:

- 1) såsom bokhållare eller kontorsskrivare vid statens järnvägar, med vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, engelska, franska, geografi och matematik (Järnvägsstyrelsens order n:r 422 den 10 juli 1907);
- 2) såsom biträde vid postsparbanken, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet och matematik samt godkänt betyg över genomgången kurs, antingen vid vederbörande flickskola eller vid bokhålleriskola, i enklare bokföring.
- 3) såsom biträde i riksbanken.

Avgångsbetyg med normalskolekompetens berättigar utöver realskoleexamen till inträde vid

1. *de privata högre lärarinneseminarierna:*
 Privata högre lärarinneseminarium i Stockholm,
 Anna Sandströms högre lärarinneseminarium i Stockholm,
 Privata högre lärarinneseminarium i Lund,
 Högre lärarinneseminariet vid Kjellbergsskolan i Göteborg,
 varjämte elev, som erhållit ett gott avgångsbetyg, bör äga förutsättningar att avlägga godkänd inträdesexamen vid Kungl. Högre lärarinneseminarium i Stockholm;
2. *gymnastiska utbildningsanstalter:*
 Gymnastiska Centralinstitutet i Stockholm,
 Arvedsons gymnastikinstitut i Stockholm,
 Sydsvenska gymnastikinstitutet i Lund;
3. *lärarinnekurserna i huslig ekonomi:*
 Högre lärarinneseminariets hushållsskolas lärarinnekurs,
 Lärarinnekursen i huslig ekonomi vid Ateneum för flickor i Stockholm,
 Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala.

Lärotider.

Höstterminen började med inträdesexamen den 30 augusti och avslutades den 19 december. Vårterminen började den 14 januari och kommer att avslutas den 29 maj, varefter inträdesprövning anordnas den 2 juni. Antalet lovdagar under läsåret har varit 6, påskferier ej medräknade.

Morgonbön med bibelläsning har hållits med klass 4—6 A, 9,30—9,40, med klass 6 B—11 kl. 8,30—8,45. Med de förberedande klasserna har morgonbön förrättats vid början av dagens första lektion.

Lektioner hava pågått för:

- Klass 1 kl. 12,35—3,10,
- » 2 och 3 kl. 9,40—12,25 eller 1,20,
- » 4, 5 och 6 A kl. 9,40—11,20 samt 12,35 eller 1,30—2,15 eller 3,10,
- » 6 B och 7 A kl. 8,45—10,25 samt 11,40 eller 12,35—2,15,
- » 7 B—11 kl. 8,45—10,25 eller 11,20 samt 12,35—2,15 eller 3,10.

Gymnastik har pågått 3 gånger i veckan: för klass 11—7 B kl. 10,40—11,10, för klass 7 A och 6 kl. 11,50—12,20, för klass 5 och 4 kl. 11,30—12 samt en gång i veckan för klass 3—1.

Frukostlovet har för klass 2 och 3 varit 20 minuter långt; för övriga klasser 1 tim. 15 min.

Mellan lektionerna hava raster på 10 min. givits. Lördagar hava i elementarskolan lektionerna pågått endast till frukostlovet, utom för klass 10 B, som då haft undervisning i huslig ekonomi.

Måndagarna äro läxfria utom att en del klasser hava haft kristendomsläxa till den dagen.

Lektionsfördelning.

Ä m n e n	Antal lektionstimmar i veckan																	
	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass	Klass
	1	2	3	4 A	4 B	5 A	5 B	6 A	6 B	7 A	7 B	8 A	8 B	9 A	9 B	10 A	10 B	11
Kristendom	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1
Modersmålet	8	9	5	4	4	4	4	4	4	3	4	3	3	3	3	3	4	3
Tyska	—	—	—	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	2
Engelska	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	3	3	3	4	3	4	2
Franska	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2	2
Historia	—	—	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2
Geografi	—	—	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	2	1
Matematik	2	2	3	3	3	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3
Naturkunnighet	—	—	—	2	2	2	2	2	2	2	3	3	4	3	3	3	3	2
Stenografi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Iakttagelseövningar	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Välskrivning	—	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Teckning	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1
Sång	1	1/2	1/2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Gymnastik	1/2	1/2	1/2	3/2	3/2	3/2	3/2	3/2	3/2	3/2	3/2	3/2	3/2	3/2	3/2	3/2	3/2	3/2
Handarbete	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	2	2	2	2
Huslig ekonomi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	5	5	5
Sociala föreläsningar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skrivningar på lärorummet*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	18 ^{1/2}	21	19	24 ^{1/2}	25 ^{1/2}	24 ^{1/2}	26 ^{1/2}	24 ^{1/2}	26 ^{1/2}	26 ^{1/2}	28 ^{1/2}	27 ^{1/2}	28 ^{1/2}	33 ^{1/2}	33 ^{1/2}	33 ^{1/2}	35 ^{1/2}	31 ^{1/2}

* Klasserna 7B–11 utföra i skolan språk- och matematikskrivningar, vardera omfattande 3 timmar en gång i veckan på olika veckodagar, varvid annars pågående lektioner bortfalla.

Lektionstimmarna i klass 3–11 äro 45 minuter långa, i klass 1 och 2 oftast delade i 20 minuters lektioner.

Läroböcker.

- Kristendomskunskap.** Bibel; psalmbok; *Norlén* och *Lundgren*, Bibliska berättelser för småskolan (2); *Vogt*, Biblisk historia (3, 4); Luthers katekes med utveckling (4, 5, 7); *Lundin*, Bilder ur kyrkans historia (9—11).
- Svenska språket.** *Hammar* och *Wallgren*, Första läseboken (1), Andra läseboken (2); *Kastman*, Läsebok för småskolan, större illustrerade upplagan III (2, 3); *Topelius*, Läsning för barn, urval av S. Almquist I (3, 4); *Lagerlöf*, Nils Holgersons underbara resa I (5); II (6, 7 B); *Dalin*, Svensk vers I, (5, 6); *Runeberg*, Fänrik Ståls sägner I, II (7); *Lundström* och *Widegren*, Valda prosastycken I (7 A); II (8); *Snoilsky*, Svenska bilder (8); *Tegnér*, Fritiofs saga (9); *Lindvall*, Svensk läsebok för realskolans sjätte klass (9, 11); *Steffen*, Svensk litteraturhistoria (10, 11); *Eckermann*, Läsebok till svenska litteraturhistorien (10 A); *Lagerlöf*, Astrid (11); *Björnson*, Synnøve Solbacken (11); *Gagner* och *Bergmark*, På egen hand, förberedande kurs (2); II (3); III (4); *Widegren* och *Lauritzen*, Svenska språkets formlära (4—7); *Beckman*, Svensk språklära i sammandrag (8—11); *Widegren*, Svenska språkets allmänna satslära (4—11); *Stalin*, Övningar i modersmålets rättskrivning (4); *Richter*, Svensk rättskrivningslära I (3, 5); II (6, 7); Ordlista för svenska språket (8—11).
- Franska språket.** *Bödtker* och *Höst*, Lärobok i franska språket (9, 10); *Labiche*, Le voyage de Monsieur Perrichon (11); *George Sand*, La mare au diable (11).
- Tyska språket.** *Heumann*, Tyska för nybörjare (4, 5, 6); *Calwage-Nordgren*, Tysk elementar- och läsebok (7 A); Kleine Schüler-Bibliothek IV (5 B, 6, 7, 8 A); VIII (8, 9); *Riehl*, Der Stadtpfeifer (9 A); *Stern*, Die Flut des Lebens (9 B); *Wildenbruch*, Der letzte, Meine beiden Onkel (10 A); Moderne erzählende Prosa I (10 B); *Knauth*, Auswahl deutscher Gedichte (11); *Hjorth*, Tysk grammatik (6—11); *Hjorth* och *Heumann*, Tyska skrivövningar och brev (7 B—11).
- Engelska språket.** *Rippman*, A First English Book (7, 8); Nursery Tales (7, 8); Nursery Rhymes (7); Fairy Tales (8); Six Famous Stories from English History (9 A); Great Events in British History

(9 A); *Frances Hodgson Burnett*, Little Lord Fauntleroy (10 A); *Baroness Orczy*, I will repay (11); *Jespersen-Rodhe*, Engelsk läsebok för realskolan (9 B, 10 B); *Elfstrand*, kortfattad engelsk grammatik (8—11); *Afzelius*, Skrivövningar till engelsk grammatik I (8, 9, 10 B).

Historia. *Grimberg*, Sveriges historia för realskolan, förkortad upplaga, I (4, 5, 6); *Grimberg*, Sveriges historia för realskolan I, II, III (8, 9 A); IV (7); V (8,10 A); *Odhner*, Lärobok i fäderneslandets historia för realskolan (10 B); *Odhner*, Lärobok i fäderneslandets historia (11); *Höijer*, Översikt av Sveriges nyaste historia jämte grundlinjer till Sveriges statskunskap (10 B, 11); *Pallin-Boëthius*, Lärobok i allmän historia för realskolan (6—11); *Pallin-Boëthius*, Tiden efter kongressen i Wien (9 B, 10 B, 11); *Estlander*, Läsebok till allm. historien I (6 B).

Geografi. *Carlson*, Skolgeografi I (4—9 A); *Carlson-Fagerlund*, Skolgeografi II (9 B, 10, 11); Kartbok (3—11).

Naturkunnighet. *Almquist-Lagerstedt-Andersson*, Lärobok i naturkunnighet I: 2, Zoologi (4—11); *Almquist*, Lärobok i naturkunnighet II: 1 (7 B—9 A); II: 4 (10); *Almquist-Otterborg*, Lärobok i naturkunnighet II: 2 (8 B—11); *Krook-Almquist*, Svensk flora för skolor (6—11); *Lindman*, Botanikens första grunder (8—10); *Johansson-Magnusson*, Kemi och geologi för realskolan I (11).

Matematik. *Fisch & Lager*, Räkneövningar I (1); II (2); *Berg*, Räknelära för de allmänna läroverken och flickskolorna (3—11); *Anna Lindhagen* och *Anna Gahm*, Exempelsamlingar till bråkläran, häft. II (5 B); *Möller-Larsson-Lundahl*, Lärobok i räkning för realskolan (7 B—10 A); *Lindhagen*, Ekvationer för nybörjare (7 B, 8 A, 9 A); *Meyer-Hedström*, Exempel till ekvationsläran (9 B, 10 B, 11); *Vinell*, Euklides' fyra första böcker (7 B—11).

Teckning. *Henriques*, Lärobok i geometrisk ritning (8—11).

Sång. *A. Bergström*, Sångkurs för småskolan (2, 3); *A. Tegnér*, Sjung med oss mamma (4); *A. Bergström*, Sångkurs för skolan 2:a häftet I (4); II (5, 6); *Nya Normalsångboken* I (7, 8 A); II (8 B, 9, 10 A, 11).

Huslig ekonomi. *Bergström & Schager*, Födoämneslära (9—11).

Lärokurser.

Första klassen.

Kristendom: Valda berättelser ur Gamla och Nya testamentet, muntligt meddelade. Några psalmverser.

Modersmålet: Tal-, läs- och skrivövningar. Rättstavningsövningar. Skrivning efter föreskrift på »svarta tavlan» och ur bok.

Räkning: Åskådnings- och huvudräkning: De fyra räknesätten med talen 1—20. Uppfattning och beteckning av talen 20—100.

Iakttagelseövningar: Övningar att uppfatta ritning, färg, smak och ljud; skolsaker, levande djur samt skolrummet; enklare naturföreteelser såsom uppkomsten av regn och snö. Barnen ha fått så frön och iakttaga deras utveckling till plantor.

Välskrivning: Skrivövningar med stående stil.

Penselteckning: Övning i penselföring och färgblandning. Målning efter enkla bladformer, frukter, pepparkakor, mössa, vante, gran- och björkkvistar, vårblommor m. m., allt efter verkliga föremål. Enkel färgläggning av höst- och vinterlandskap efter företeckning å »svarta tavlan».

Modellering: Frukter, bröd, kulljusstake, fågelbo, råttor, anka m. m.

Handarbete: Bastarbete. Inövning av för-, efter-, fäll-, kast- och stjäkstygn på stramalj: sy-necessär. Vikning, träckling och kastsöm: serviettväska.

Sång: Några koraler och sånger efter gehör.

Gymnastik: på lärorummet: lätta fristående rörelser. Sångelekar.

Andra klassen.

Kristendom: Berättelser ur Gamla och Nya testamentet, muntligt meddelade. Några psalmverser.

Modersmålet: Inmanläsning med redogörelse för det lästa. Rättstavningsövningar. Rättskrivning, dels från »svarta tavlan», dels efter föresägning samt skrivning av utantill inlärd stycken. Avskrivning efter Gagner och Bergmark, »På egen hand», förberedande kurs.

Räkning: Huvudräkning: sammanläggning och frändragning inom talområdet 1—100, mångfaldigande och delning inom talområdet

1—50. Skriftlig räkning: addition och subtraktion med hela tal; några av de mest använda måtten och vikterna.

Iakttagelseövningar: Skolrummet, skolans närmaste omgivning, Stockholm, några typiska landskap med deras huvudnäringar samt de allmänaste geografiska begreppen och deras beteckning på kartan. Vårväxter. Barnen ha fått så frön och iakttaga deras utveckling till plantor.

Iakttagelseövningarna ske dels under vandringar i de skolan närmast liggande församlingarna, dels med ledning av reliefkartor och en mångfald annan åskådningsmateriel.

Välskrivning: Skrivövningar med stående eller lutande stil.

Teckning: Konturteckning med kol och färgläggning med kriter å tonpapper efter blad, frukter, blommor, kvistar, fiskar, svenska flaggan, stugor och landskap.

Modellering: Svampar, mössa, muff, vas, hundkoja, djurformer m. m.

Handarbete: Stickning: pannlapp, sockor. Sömnad: handarbetspåse.

Sång: Några koraler och sanger efter gehör.

Gymnastik: Lätta fristående rörelser. Sångelekar.

Tredje klassen.

Kristendom: Gamla testamentet efter läroboken till berättelsen om Israels rikets undergång. Utanläsning av några psalmverser.

Modersmålet: Innanläsning ur Kastmans läsebok samt Topelius, Läsning för barn, del I; utanläsning av smärre stycken i bunden form och återgivande av små berättelser. Skrivning efter Gagner och Bergmark, »På egen hand», del II, samt andra rättskrivningsövningar.

Räkning: Huvudräkning: de fyra räknesätten inom talområdet 1—100. Skriftlig räkning: multiplikation och division med en och tvåsiffrig multiplikator och divisor. Uppfattning, beteckning och uppsägning av större tal. De mest använda måtten och vikterna.

Historia: Berättelser ur nordiska gudasagan och svenska forntidens historia, muntligt meddelade.

Geografi: Sveriges geografi efter karta, varvid undervisningsstoffet levandegöres medelst i förminskad skala förfärdigade efterbildningar af geografiska föremål: ett fjäll, en fåbod, en sluss, en gruva m. m. Kartritning.

Välskrivning: Övning av stående eller lutande stil.

Teckning: Teckning och målning efter fristående föremål och efter företeckning på »svarta tavlan». Penselteckning och minnes-teckning. Silhuettklippning.

Handarbete: Upphämtasöm. Ett förkläde. En del av eleverna har dessutom sytt en krage i stjälkstygn- och plattsöm.

Sång: Några koraler och sånger efter gehör.

Gymnastik: Lätta fristående rörelser. Sångelekar.

Fjärde klassen A.

Kristendom: Bibelläsning vid morgonbönen: evangelium enligt Markus. Gamla testamentet efter läroboken från berättelsen om Israels rikets undergång, repetition av valda berättelser ur G. test. jämte lärdomar ur den kristna tros- och sedeläran med anslutning till Tio Guds bud och Första artikeln. Nya testamentet till »Jesu bergspredikan». Utanläsning av några psalmverser.

Modersmålet: Läsning: Topelius, Läsning för barn, del I; reproduktionsövningar. Övningar att urskilja satsens huvuddelar och de viktigaste ordklasserna; substantivet något utförligare behandlat. Skrivning efter Gagner och Bergmark, »På egen hand», del III, samt några små självständiga uppsatser. Rättskrivningsövningar.

Räkning: Huvudräkning. Skriftlig räkning: de fyra räknesätten med hela tal inom större talområden, även s. k. parentestal, använda vid lösning av enkla praktiska uppgifter. Svenska mått och vikter. Tals delbarhet. Inledning till bråk.

Historia: Sveriges historia till 1521 efter läroboken. Berättelser ur Norges och Danmarks historia från samma tid.

Geografi: Norge. Översikt av Skandinaviska halvön. Finland och Ryssland. Kartritning.

Naturkunnighet: Människokroppen; undersökning av några växter.

Tyska språket: Heumann, »Tyska för nybörjare», st. 1—48: redogörelse för innehållet av det lästa. Motsvarande grammatiska övningar. Talövningar med ledning av planscher. Skrivövningar på lärorummet.

Välskrivning: Övning av stående eller lutande stil.

Teckning: Studier av frukter och svampar. Planritning av lantgård. Enkel dekorerings av hätta, klädning och väska. Penselteckning.

- Handarbete:* En blus. Övningar i stjäkstygn, tillämpade på lysdukar och brickdukar.
- Sång:* Elementarlärans grunder. Tonträffningsövningar i C-dur. Enstämmiga sånger ur A. Bergströms sångbok 2:a häft. I och »Sjung med oss mamma», koraler.
- Gymnastik:* Lätta fristående rörelser och redskapsgymnastik, hopp, marscher och lekar.

Fjärde klassen B.

- Kristendom:* Bibelläsning vid morgonbönen: evangelium enligt Markus. Gamla testamentet efter läroboken från berättelsen om Israels rikes undergång, repetition av valda berättelser ur G. test. jämte lärdomar ur den kristna tros- och sedeläran med anslutning till Tio Guds bud och Första artikeln. Nya testamentet till »Jesu bergspredikan». Utanläsning av några psalmverser.
- Modersmålet:* Läsning: Topelius, Läsning för barn, del I; reproduktionsövningar. Övningar att urskilja satsens huvuddelar och de viktigaste ordklasserna; substantivet något utförligare behandlat. Skrivning efter Gagner och Bergmark, »På egen hand», del III, samt några små självständiga uppsatser. Rättskrivningsövningar.
- Räkning:* Huvudräkning. Skriftlig räkning: de fyra räkesätten med hela tal inom större talområden, även s. k. parentestal, använda vid lösning av enkla praktiska uppgifter. Svenska mått och vikter. Tals delbarhet. Inledning till bråk.
- Historia:* Sveriges historia till 1521 efter läroboken. Berättelser ur Norges och Danmarks historia från samma tid.
- Geografi:* Norge. Översikt av Skandinaviska halvön. Finland och Ryssland. Kartritning.
- Naturkunnighet:* Människokroppen; undersökning av några växter.
- Tyska språket:* Heumann, »Tyska för nybörjare», st. 1—50: redogörelse för innehållet av det lästa. Motsvarande grammatiska övningar. Talövningar med ledning av planscher. Skrivövningar på lärorummet.
- Välskrivning:* Övning av stående eller lutande stil.
- Teckning:* Studier av rotfrukter och svampar. Minnesteckning. Teckning och färgläggning av skötbod, segelbåt, fyr och väderkvarn. Penselteckning.

Handarbete: En blus. Ett arbete med stjälkstygn.

Sång: Elementarlärans grunder. Tonträfningsövningar i C-dur. Enstämiga sånger ur A. Bergströms sångbok 2:a häft. I och »Sjung med oss mamma», koraler.

Gymnastik: Lätta fristående rörelser och redskapsgymnastik, hopp, marscher och lekar.

Femte klassen A.

Kristendom: Bibelläsning vid morgonbönen: evangelium enligt Markus. Bibliska berättelser ur Nya Testamentet efter bibeln och läroboken från berättelsen om Nikodemus till berättelsen om den Helige Andes sändande jämte lärdomar ur den kristna tros- och sedeläran med anslutning till den andra trosartikeln och Herrens bön. Utanläsning av ett fåtal psalmverser, som sjungas vid morgonbönen.

Modersmålet: Läsning: Nils Holgerssons resa, del I; valda dikter ur »Svensk vers», reproduktionsövningar, muntliga och skriftliga; framsägning av inlärd stycken i bunden form. Grammatik: ordklasserna och deras viktigaste böjningar; objekt, attribut och adverbial, muntligt meddelat; övningar i satsanalys. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar. Lättare uppsatser på lärorummet.

Matematik: Blandade övningar att lösa olikartade, praktiska uppgifter med användande av hela tal. Addition och subtraktion med såväl allmänna bråk som decimalbråk.

Historia: Sveriges historia från 1520 till 1632 jämte lämpliga delar av graunländernas historia från samma tid.

Geografi: Danmark, Holland, Belgien, Tyskland, Schweiz, Österrike-Ungern. Kartritning.

Naturkunnighet: Zoologi: däggdjuren. Botanik: undersökning av växter; undervisning om växters insamling och preparering. Exkursioner.

Tyska språket: Heumann, »Tyska för nybörjare», st. 49—90; redogörelse för innehållet av det lästa. Motsvarande grammatiska övningar. Talövningar med ledning av planscher. Skrivövningar på lärorummet. Undervisningen har huvudsakligen bedrivits på tyska språket.

Välskrivning: Övning av stående eller lutande stil.

Teckning: Projektionsritning och färgläggning efter fristående föremål, teckning av möbler och enkel dekorerings av matta, gardiner m. m. för rumsinredning. Minnesteckning.

Handarbete: Stickning av ett par strumpor eller vantar. Sömnad: ett arbete i delsbosöm.

Sång: Elementarlärans grunder. Tonträffnings- och tonbildningsövningar. Enstämmiga sånger ur A. Bergströms sångbok, 2:a häft. II., koraler.

Gymnastik: Lika och tillsammans med föregående klass.

Femte klassen B.

Kristendom: Bibelläsning vid morgonbönen: evangelium enligt Markus. Bibliska berättelser ur Nya Testamentet efter bibeln och läroboken från berättelsen om Nikodemus till berättelsen om den Helige Andes sändande jämte lärdomar ur den kristna tros- och sedeläran med anslutning till den andra trosartikeln och Herrens bön. Utanläsning av ett fåtal psalmverser, som sjungas vid morgonbönen.

Modersmålet: Läsning: valda dikter ur »Svensk vers», Nils Holgerssons resa, del I, uppläsning av dikter; reproduktionsövningar. Grammatik: ordklasserna och deras viktigaste böjningar; objekt, attribut och adverbial, muntligt meddelat; övningar i satsanalys. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar. Lättare uppsatser på lärorummet.

Matematik: Blandade övningar att lösa olikartade, praktiska uppgifter med användande av hela tal. Addition, subtraktion och multiplikation med såväl allmänna bråk som decimalbråk.

Historia: Sveriges historia från 1521 till 1632 jämte lämpliga delar av grannländernas historia från samma tid.

Geografi: Danmark, Holland, Belgien, Tyskland, Schweiz, Österrike-Ungern. Kartritning.

Naturkunnsighet: Zoologi: däggdjuren. Botanik: undersökning av växter; undervisning om växters insamling och preparering. Exkursioner.

Tyska språket: Heumann, »Tyska för nybörjare», st. 49—91; utfrågning av innehållet. Motsvarande grammatiska övningar. Kleine

Schüler-Bibliothek IV, 20 sid. Talövning med ledning av det lästa. Skrivövningar på lärorummet. Undervisningen har huvudsakligen bedrivits på tyska språket.

Välskrivning: Övning av stående eller lutande stil.

Teckning: Projektionsritning och färgläggning efter fristående föremål. Teckning av möbler och enkel dekorerings av matta, gardiner m. m. för rumsinredning. Minnesteckning.

Handarbete: Stickning av ett par strumpor och vantar. Sömnad: ett arbete i delsbosöm. Gardiner med hålsöm för klassrummet.

Sång och Gymnastik: Lika och tillsammans med 5 A.

Sjätte klassen A.

Kristendom: Bibelläsning vid morgonbönen: evangelium enligt Markus. Berättelser ur Apostlagärningarna och i samband därmed tredje artikeln; instiftelseorden till dopet och nattvarden. Psalmförfattare och psalmer. Översikt av kyrkoåret; kort framställning av svenska kyrkans gudstjänst. Utanläsning av de psalmverser, som sjungas vid morgonbönen.

Modersmålet: Läsning: valda dikter ur »Svensk vers». Nils Holgerssons resa, del II. Uppläsning av dikter. Grammatik: substantiv, adjektiv, räkneord och pronomen efter läroboken; övningar i satsanalys. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar. Lättare uppsatser på lärorummet.

Matematik: Multiplikation och division med såväl allmänna bråk som decimalbråk. Metersystemet. Blandade övningar med tillämpning på enklare praktiska uppgifter.

Historia: Sveriges historia från 1611 till 1718 jämte det viktigaste av Norges och Danmarks historia under samma tid. Allmän historia: Fortiden till Romarna.

Geografi: Frankrike, Sydeuropa, Brittiska öarna. Översikt av Europa. Kartritning.

Naturkunnighet: Zoologi: fåglar, kräldjur, groddjur och fiskar. Botanik: de högre växternas yttre organ i samband med undersökning av levande växter. Sexualsystemet. Växtexaminering. Växtinsamling. Exkursioner.

Tyska språket: Heumann, Tyska för nybörjare, st. 92—115. Formläran till demonstrativa pronomen. Viktigare prepositioner; starka

verb. Skrivningar på lärorummet. Undervisningen har huvudsakligen bedrivits på tyska språket.

Välskrivning: Övning av stående och lutande stil.

Teckning: Teckning och färgläggning efter blommor och kvistar. Trädstudier. Perspektivisk teckning efter cylindriska och rätvinkliga föremål. Minnesteckning. Färgstudie. Teckning i det fria efter stugor m. m.

Handarbete: Ett arbete med plattsömsbroderi; tillklippning och sömnad av ett linne. Hålsöm. Gardiner till klassrummet.

Sång: Fortsatta övningar i tonbildning samt tonträfningsövningar i olika tonarter. Enstämmiga sånger ur A. Bergströms sångbok, 2 häft. II, koraler.

Gymnastik: Fristående och redskapsgymnastik, hopp, marscher och lekar.

Sjätte klassen B.

Kristendom: Bibelläsning vid morgonbönen: delar av Jesu bergspredikan, Johannes evangelium och Apostlagärningarna. Berättelser ur Apostlagärningarna och i samband därmed tredje artikeln; instiftelseorden till dopet och nattvarden. Psalmförfattare och psalmer. Översikt av kyrkoåret; kort framställning av svenska kyrkans gudstjänst. Utanläsning av de psalmverser, som sjungas vid morgonbönen.

Modersmålet: Läsning: valda dikter ur »Svensk vers». Nils Holgerssons resa, del II. Uppläsning av dikter. Grammatik: substantiv, adjektiv, räkneord och pronomen efter läroboken; övningar i satsanalys. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar. Lättare uppsatser på lärorummet.

Matematik: Läran om bråk avslutad och repeterad; tillämpningsuppgifter. Geometrisk åskådninglära.

Historia: Sveriges historia: 1632—1718 jämte det viktigaste av Norges och Danmarks historia under samma tid. Allmän historia: Gamla tiden.

Geografi: Frankrike, Sydeuropa, Brittiska öarna. Översikt av Europa. Kartritning.

Naturkunighet: Zoologi: fåglar, kräddjur, groddjur och fiskar. Botanik: de högre växternas yttre organ i samband med undersökning av levande växter. Sexualsystemet. Växtexaminering. Växtinsamling. Exkursioner.

Tyska språket: Heumann, Tyska för nybörjare, st. 100—125; Kleine Schülerbibliothek IV, dels med, dels utan förberedelse; talövning med ledning av det lästa och av planscher. Grammatik: formläran till sammansatta verb, viktigare prepositioner och konjunktioner. Skrivningar på lärorummet. Undervisningen har huvudsakligen bedrivits på tyska språket.

Välskrivning: Övning av lutande stil.

Teckning: Perspektivisk teckning efter cylindriska och rätvinkliga föremål. Minnesteckning. Färgstudie. Skissering i Humlegården.

Handarbete: Ett arbete med plattsömsbroderi; tillklippning och sömnad av ett linne; hålsöm. Gardiner till klassrummet.

Sång och Gymnastik: Lika och tillsammans med klass 6 A.

Sjunde klassen A.

Kristendom: Bibelläsning vid morgonbönen lika och tillsammans med föregående klass. Bibelkunskap: Israels historia, meddelad i sammanhang med en översikt av Gamla testamentets skrifter och under läsning av valda delar av desamma. Den kristna tros- och sedelärens grundtankar i översiktlig framställning påbörjad (Första artikeln och Tio Guds bud).

Modersmålet: Läsning: Lundström & Widegren, Valda prosastycken I och Fänrik Ståls sägner; referat; uppläsning av dikter. Grammatik: verb, adverb, prepositioner, konjunktioner och interjektioner (efter läroboken); enkla satsföreningar; övningar i satsanalys. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar. Uppsatsskrivning.

Uppsatsämnen: 1. Vårt nya skolhus. 2. Den lilla systemen (referat). 3. De två dragonerna (ur Fänrik Ståls sägner). 4. Min docka. 5. Ett djurs historia. 6. Moti Guj (referat.) 7. Benares.

Matematik: Repetition av bråkläran. Blandade övningar med tillämpning på praktiska uppgifter. Icke dekadiska sorter. Geometrisk åskådningslära.

Historia: Sveriges historia från 1718 till 1809. Allmän historia: Romarna. Medeltiden till Korstågen.

Geografi: Asien, Australien. Kartritning. Museibesök.

Naturkunnighet: Zoologi: de ryggradslösa djuren. Botanik: växttyper, sexualsystemet. Växtexaminering. Växtinsamling. Exkursioner.

Tyska språket: Calwagens elementarbok, avd. II från st. 10 samt avd. III. Kleine Schüler-Bibliothek IV, 20 sidor dels med, dels utan förberedelse. Grammatik: formläran från demonstrativa pronomen till adverb. Extemporalier i elementarboken. Skrivövningar på lärorummet och i hemmet. Undervisningen har huvudsakligen bedrivits på tyska språket.

Engelska språket: Rippmann, A First English Book, 74 sidor; Nursery Tales, 30 sidor. Talövning med ledning av det lästa samt av planscher och annat åskådningsmateriel. Viktigare delar av formläran, muntligt meddelade. Tillämpningsövningar. Skrivning på lärorummet och i hemmet. Undervisningen har nästan uteslutande bedrivits på engelska språket.

Teckning: Studier av händer, fötter och andra kroppsdelar, kläder, kamrater i olika ställningar. Framställning av färgläran och i samband därmed övningar i färgblandning. Perspektivisk teckning. Djurstudier.

Handarbete: Ett handarbete med hardangersöm. Lappning och stoppning med tillämpning på söndriga klädesplagg. Hålsöm. Gardiner till klassrummet.

Sång: Tonbildningsövningar. Primavistasång och enstämmiga sånger ur Nya Normalsångboken I. Koraler.

Gymnastik: Lika och tillsammans med föregående klass.

Sjunde klassen B.

Kristendom: Bibelläsning: vid morgonbönen lika och tillsammans med föregående klass. Bibelkunskap: Israels historia, meddelad i sammanhang med en översikt av Gamla testamentets skrifter och under läsning av valda delar av desamma. Den kristna tros- och sedelärans grundtankar i översiktlig framställning på-börjad (Första artikeln och Tio Guds bud).

Modersmälet: Läsning: Lundström och Widegren, Valda prosastycken I, Nils Holgerssons resa II samt Fänrik Ståls sägner. Uppläsning av dikter. Referat. Grammatik: verb, adverb, prepositioner, konjunktioner och interjektioner efter läroboken, enkla satsföreningar: övningar i satsanalys. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar. Uppsatsskrivning.

Uppsatsämnen: 1. Våra skogsbär. 2. En saga. 3. Vårt nya skolhus. 4. Carl von Linné. 5. Min julafton. Julbestyr. 6. Sven Duva. 7. Statsvälningen 1772. Vad jag skulle göra, om jag finge hundra kronor. 8. Karl den store. Riddarlivet. En gammal häst berättar sina öden. Vinterns nöjen. 9. Japanernas liv och sedvänjor. Hovlivet under Gustaf III. Min bästa vän. 10. Varlöken. Wilhelm von Schwerin.

Matematik: Aritmetik och algebra: icke dekadiska sorter; enkla siffer-ekvationer av första graden med en obekant; aritmetiska uppgifter, huvudsakligen hämtade ur det praktiska livet. Största delen av 4:de årskursen i läroboken; Geometri: Euklides' första bok, satserna 1—26.

Historia: Sveriges historia från 1718 till 1809. Allmän historia: forntiden från och med de puniska krigen till de engelsk-franska tronstriderna.

Geografi: Asien. Australien. Kartritning.

Naturkunnighet: Zoologi: de ryggradslösa djuren. Botanik: växttyper, sexualsystemet. Växtexaminering. Växtinsamling. Exkursioner. Fysik: de viktigaste fysiska egenskaperna hos kroppar i olika aggregationsformer; enkla maskiner för mekanisk kraftöverföring: det allmännaste om värmet: laborationer.

Tyska språket: Kleine Schüler-Bibliothek IV sid. 8 — slutet, dels med, dels utan förberedelse; redogörelse för innehållet, dels genom utfrågning, dels i sammanhang. Fritt återgivande av uppläst text. Grammatik: formläran avslutad; syntax: artikel, nominativ och infinitiv, läran om ordföljd. Extemporalier: »Skrivövningar och brev,» st. 1—25. Skrivövningar på lärorummet och i hemmet. Undervisningen har bedrivits huvudsakligen på tyska språket.

Engelska språket: Rippmann, A First English Book, 80 sidor, Nursery Tales, 30 sidor. Viktigare delar av formläran, muntligt meddelade. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Skrivning på lärorummet och i hemmet. Undervisningen har bedrivits nästan uteslutande på engelska språket.

Teckning: Perspektivisk teckning och tonläggning efter fristående föremål. Kopiering av egyptiskt mönster. Minnesteckning. Skissering av kamrater.

Handarbete: Ett handarbete med hardangersöm. Lappning och stoppning med tillämpning på söndriga klädesplagg och lärftstopp. Halsöm. Gardiner till klassrummet.

Sång: Tonbildningsövningar. Fortsatta tonträfningsövningar i olika

tonarter. Enstämmiga sånger ur Nya Normalsångboken I. Koraler.

Gymnastik: Fristående och redskapsgymnastik, hopp, marscher och lekar.

Åttonde klassen A.

Kristendom: Bibelläsning vid morgonbönen lika och tillsammans med föregående klass. Bibelkunskap: Jesu liv och verksamhet. Kort översikt av evangeliernas uppkomst och innehåll jämte läsning av valda delar av desamma. Fortsättning av den kristna tros- och sedelärens grundtankar i översiktlig framställning (Andra artikeln och Herrens bön).

Modersmålet: Läsning: Snoilsky, Svenska bilder samt Lundström och Widegren, Valda prosastycken II. Uppläsning av dikter. Referat. Grammatik: formlära och allmän satslära; övningar i satsanalys; interpunktionslära. Rättskrivningsövningar. Dispositionsövningar. Uppsatsskrivning.

Uppsatsämnen: 1. En sommardag. Ett äventyr. 2. På Värnamo marknad. (Efter Snoilsky.) 3. Nilen. 4. Min bästa vän. En kamrat. 5. Brev (om skolarbetet.) 6. Det märkvärdigaste jag upplevat. 7. Jeanne d'Arc. 8. Detthowska skolans invigning. 9. Fritt val av ämne. 10. En av Jesu liknelser. Någon av våra småfåglar.

Matematik: Aritmetik och algebra: Repetition av bråkläran. Enkla sifferekvationer av första graden med en obekant. Aritmetiska uppgifter, huvudsakligen hämtade ur det praktiska livet. Största delen av 4:de årskursen i läroboken. Geometri: Euklides' första bok, satserna 1—26.

Historia: Kort översikt av Sveriges historia från 1809 till närvarande tid jämte lämpliga delar av grannländernas historia under samma tid; repetition av svenska forntidens och medeltidens historia. Allmän historia: Medeltiden från och med Korstågen. Renässansen och reformationen.

Geografi: Afrika. Kartritning. Museibesök.

Naturkunnighet: Zoologi: repetition av ryggradsdjuren. Botanik: organlära, de viktigaste dikotyledona växtfamiljerna, växtundersökning och växtbestämning. Växtinsamling. Exkursioner. Fysik: de viktigaste fysiska egenskaperna hos kroppar i olika aggrega-

tionsformer; enkla maskiner för mekanisk kraftöverföring; det allmännaste om värmets; laborationer.

Tyska språket: Kleine Schüler-Bibliothek IV från sid. 15, 15 sidor i VII, med och utan förberedelse. Redogörelse för innehållet. Grammatik: Formläran avslutad; syntax: kasusläran samt ordföljden. Extemporalier: »Skrivövningar och brev», st. 1—30. Skrivövningar (översättningar och reproduktioner) på lärorummet och i hemmet.

Undervisningen har bedrivits huvudsakligen på tyska språket.

Engelska språket: Rippmann, A First English Book avslutad, Nursery Tales avslutad; Fairy Tales. Grammatik: av formläran artiklar, substantiv, adjektiv, räkneord, pronomen och delvis verb. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Skrivning på lärorummet och i hemmet. Undervisningen har till stor del bedrivits på engelska språket.

Handarbete: Ett applikationsarbete. Hålsöm: lysduk, krage, örngott. Märkning. Gardiner med hålsöm till klassrummet.

Teckning: Studier av höstlöv, bärvikar, fjärilar och blommor. Teckning efter föremål i fritt perspektiv. Geometrisk ritning, plana konstruktioner. Teckning av monogram.

Sång: Lika och tillsammans med klass 7.

Gymnastik: Lika och tillsammans med föregående klass.

Åttonde klassen B.

Kristendom: Bibelläsning vid morgonbönen lika och tillsammans med föregående klass. Bibelkunskap: Jesu liv och verksamhet. Kort översikt av evangeliernas uppkomst och innehåll jämte läsning av valda delar av desamma. Fortsättning av den kristna tros- och sedelärens grundtankar i översiktlig framställning (Andra artikeln och Herrens bön).

Modersmålet: Läsning: Snoilsky, Svenska bilder samt Lundström och Widegren, Valda prosastycken II. Uppläsning av dikter. Referat och föredrag. Grammatik: formlära och allmän satslära; övningar i satsanalys; interpunktionslära. Rättskrivningsövningar. Dispositionsövningar. Uppsatsskrivning.

Uppsatsämnen: 1. På strövtåg efter växter. Beskriv en gård på landet! 2. Familj Compositæ. Vad vet du om Carl Snoilsky? 3. Världens skönaste ros. (Referat). 4. Svensk-norska unionens upplösning. 5. Lille Svens första jul-

otta. Julstök. 6. Aztekerna. Redogör för innehållet i någon av Snoilskys Svenska bilder. 7. Ignatius av Loyola och jesuitorden. 8. När vår nya skola invigdes. Vad jag tycker mest om i Stockholm. 9. Om däggdjurens tandbyggnad. Hur jag skulle använda 100 kronor. Min älsklingsbok. 10. Om åkerbruket i Förenta Staterna. När Björn Viking kom hem. Vad vårhäcken berättade.

Matematik: Aritmetik och algebra: procent- och ränteräkning; enkla sifferekvationer av första graden med en obekant; aritmetiska uppgifter, huvudsakligen hämtade ur det praktiska livet som tillämpning av ekvationsmetoden; enkla algebraiska reduktioner av de slag, som förekomma vid ekvationslösningen i denna klass. 5:te årskursen i läroboken. Geometri: Euklides' första bok, satserna 27—42, och tredje bok, satserna 1—16; lösning av lätta övningsuppgifter och enkla planimetriska beräkningsuppgifter.

Historia: Kort översikt av Sveriges historia från 1809 till närvarande tid jämte lämpliga delar av grannländernas historia under samma tid; repetition av svenska forntidens och medeltidens historia. Allmänna historien: nya tiden till 1789.

Geografi: Amerika. Kartritning. Museibesök.

Naturkunnskap: Zoologi: repetition av ryggradsdjuren. Botanik: organlära, de viktigaste dikotyledona växtfamiljerna, växtundersökning och växtbestämning. Växtinsamling. Exkursioner. Fysik: luft- och ångtryck, magnetism, elektricitet. Kemi: några elektrolytiska försök samt experiment med klorväte-, svavel- och kolsyra, utförda av eleverna själva; teoretiska förklaringar över försöken; skrivning av formlerna för de reaktioner, som förekommit.

Tyska språket: Läsning och översättning av Kleine Schüler-Bibliothek VIII; redogörelse för innehållet av det lästa. Fritt återgivande av uppläst text. Grammatik: Repetition av formläran, syntaxen till konjunktionen. Extemporalier: »Skrivövningar och brev» st. 20—40. Skrivningar på lärorummet och i hemmet. Undervisningen har bedrivits huvudsakligen på tyska språket.

Engelska språket: Rippmann, A First English Book avslutad. Nursery Tales avslutad. Fairy Tales. Grammatik: formläran; behövliga delar av syntaxen, muntligt meddelade. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Skrivning på lärorummet och i hemmet (översättningar och reproduktioner). Undervisningen har till stor del bedrivits på engelska språket.

Teckning: Monogram. Geometrisk ritning, plana konstruktioner. Naturstudier.

Handarbete: Ett applikationsarbete. Halsöm: lysduk, krage, gardiner till klassrummet. Märkning.

Sång och Gymnastik: Lika och tillsammans med föregående klass.

Nionde klassen A.

Kristendom: Bibelläsning vid morgonbönen lika och tillsammans med föregående klass. Kort översikt av Apostlagärningarnas och brevens uppkomst och innehåll. Den kristna tros- och sedelärens grundtankar i översiktlig framställning avslutad. (Tredje artikeln samt dop- och nattvardsläran). Kyrkohistoria: gamla tiden och medeltiden.

Modersmålet: Läsning: Tegnér, Fritiofs saga, samt delar av Lindvalls läsebok. Uppläsning av dikter. Referat och föredrag. Kort framställning av versläran. Grammatik: formlära och allmän satslära; satsanalys; interpunktionslära. Rättskrivningsövningar. Dispositionsövningar. Uppsatsskrivning.

Uppsatsämnen: 1. Min sommarlektyr. En saga från skogen. En trakt, som jag sett i sommar. 2. Amerikas upptäckt. Vår första dag i skolköket. 3. Den lilla systemen (Referat). 4. Skånes natur och näringar. Familj Liliaceae. 5. En tavla på Nationalmuseum. 6. Peter den store som Rysslands nydanare. Nyårsafton. 7. Augustinus. Om våra barrträd. 8. När vår nya skola invigdes. En dröm. 9. Fritt val av ämne. 10. Någon av kulturväxterna. En timmerstocks öden. Vad vet du om Erik XIV? En värsöndag.

Matematik: Aritmetik och algebra: ekvationer av första graden med en obekant jämte problem: 5:te årskursen i läroboken. Geometri: Euklides' första bok, satserna 33—42 samt satserna 1—16 i tredje boken; lösning av lättare geometriska övningssatser.

Historia: Repetition av Sveriges historia från 1560 till 1771 jämte de skandinaviska grannländernas historia under samma tid. Allmänna historien: nya tiden från 1560 till 1789.

Geografi: Grundlig repetition av Sveriges geografi med särskilt framhållande av befolknings- och samhällsförhållanden, näringsliv och samfärdsmedel. Kartritning efter skala.

Naturkunnighet: Biologi: översikt av viktigare fanerogama växtfamiljer jämte de in- och utländska kulturväxterna. Organläran fullständigt genomgången. Växtbestämning. Växtinsamling. Exkursioner. Fysik: luft- och ångtryck, magnetism och elektricitet.

Franska språket: Böldtcker och Höst, Lärobok i franska språket, 44 sid., jämte den till läroboken hörande grammatiken. Talövningar.

Tyska språket: Kleine Schüler-Bibliothek VIII avslutad. Der Stadtpfeifer. Samtal över och redogörelser för innehållet. Grammatik: Syntaxen avslutad. Extemporalier: »Skrivövningar och brev» st. 30—50. Skrivningar (översättningar och reproduktioner) på lärorummet och i hemmet. Undervisningen har bedrivits huvudsakligen på tyska språket.

Engelska språket: Six Famous Stories from English History, Six Great Events in British History. Grammatik: syntaxen till verben. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Skrivning på lärorummet och i hemmet. Undervisningen har till stor del bedrivits på engelska språket.

Teckning: Övning i mönsterkomposition efter blomstudier. Modellteckning. Geometrisk ritning, plana konstruktioner. Naturstudier.

Handarbete: Ett arbete i schattérsöm. Maskinsöm med veck och brodyrfällning, såsom linne, byxor och underkjol. Gardiner med hålsöm till klassrummet.

Sång: Svårare tonträfningsövningar. Tonarterna. Tvåstämmiga sånger enligt Nya Normalsångboken II samt koraler.

Gymnastik: Fristående och redskapsgymnastik, hopp, marscher och lekar.

Huslig ekonomi: Undervisning i matlagning, bakning, dukning, servering, diskning och rengöring samt andra hithörande husliga sysslor. Födoämneslära.

Nionde klassen B.

Kristendom: Bibelläsning vid morgonbönen lika och tillsammans med föregående klass. Kort översikt av Apostlagärningarnas och brevens uppkomst och innehåll. Den kristna tros- och sedelärens grundtankar i översiktlig framställning avslutad. (Tredje artikeln samt dop- och nattvardsläran.) Kyrkohistoria: gamla tiden och medeltiden.

Modersmålet: Läsning: Tegnér, Fritiofs saga, samt delar av Lindvalls läsebok. Uppläsning av dikter. Referat och föredrag. Kort framställning av versläran. Grammatik: formlära och allmän satslära; satsanalys; interpunktionslära. Rättskrivningsövningar. Dispositionsövningar. Uppsatsskrivning.

Uppsatsämnen: 1. En fotvandring. Bärplockning. 2. Napoleons ryska fälttåg. 3. Den första brasan på hösten. Mtt intryck av vårt nya skolhus. En

skolflickas vinterutstyrelse. 4. Paulus. Livet i de första kristna församlingarna. Barträden. 5. Översättning från tyska. 6. Någon av sångerna i Fritiofs saga. 7. Augustinus. Bondetäget. En liten kattunges äventyr. 8. En gymnastiklektion. Något om kamratlivet i vår klass. Min framtidsdröm. 9. Fritt val av ämne. 10. Opievallmon. Något om välläsning. En skogspromenad om våren.

Matematik: Aritmetik och algebra: ekvationer av första graden med en och två obekanta jämte problem; algebraiska reduktioner av de slag, som förekomma vid ekvationslösningen; växlar och obligationer; begreppen irrationellt tal och kvadratrot; enkla planimetriska och stereometriska beräkningsuppgifter. Geometri: Euklides' första bok, satserna 43—48, tredje boken, satserna 17—34, delar av fjärde boken; lösning av lättare övningssatser; uppritning av enkla diagram.

Historia: Sveriges historia från 1809 till närvarande tid. Allmänna historien från 1800 till omkring 1870.

Geografi: Översikt av den allmänna geografin.

Naturkunnighet: Biologi: översikt av viktigare fanerogama växtfamiljer jämte de in- och utländska kulturväxterna. Kryptogamerna. Organläran fullständigt genomgången. Växtbestämning. Växtinsamling. Exkursioner.

Kemi: Oorganisk kemi. Laborationer. Fysik: en kortare kurs astronomi.

Franska språket: Bödtker och Höst, Lärobok i franska språket, 44 sid., jämte den till läroboken hörande grammatiken. Talövningar.

Tyska språket: Läsning och översättning av Kleine Schüler-Bibliothek VIII och Stern, Die Flut des Lebens. Redogörelse för det lästa. Talövningar. Grammatiken avslutad och repeterad. Tillämpningsövningar. Extemporalier. Skrivövningar (översättningar och reproduktioner) i hemmet och på lärorummet. Undervisningen har till stor del bedrivits på tyska språket.

Engelska språket: Jespersen-Rodhe, Engelsk läsebok för realskolan, sid. 1—43, 124—139, 160—181. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Grammatik: syntaxen till hjälpverben. Skrivning på lärorummet och i hemmet: översättningar och reproduktioner. Undervisningen har till stor del bedrivits på engelska språket.

Teckning: Övning i mönsterkomposition efter blomstudier. Geometrisk konstruktionsritning. Perspektivisk teckning.

Sång och Gymnastik: Lika och tillsammans med föregående klass.

Huslig ekonomi: Undervisning i matlagning, bakning, dukning, servering, diskning och rengöring samt andra hithörande husliga sysslor. Födoämneslära.

Tionde klassen A.

Kristendom: Bibelläsning vid morgonbönen lika och tillsammans med föregående klass. Kyrkohistoria: Nya tiden t. o. m. 1700-talet. Korta underrättelser om de religioner med vilka kristendomen varit och är i beröring.

Modersmålet: Litteraturhistoria: kort översikt av svenska litteraturen till 1850-talet. Läsning och referat i sammanhang med litteraturhistorien. Uppläsning av dikter. Föredrag av eleverna. Grammatik: repetition av form-, sats- och interpunktionsläran; satsanalys. Rättskrivningsprov. Dispositionsövningar. Uppsatsskrivning.

Uppsatsämnen: 1. Varför sätter du Karl XII så högt? Ett äskväder. Under badtiden i skärgården. 2. Statsvälningen 1772. Karaktäristik av Gustav III. Gustav III:s död. 3. Vår första dag i skolköket. Olavus Petri. 4. Johan III:s reformatoriska försök. Om bönen. »Allt vad I viljen, att människorna skola göra eder, det gören I ock dem.» 5. En översättning från tyska eller engelska språket. 6. Hedvig Charlotta Nordenflycht. Berätta om någon kritisk period i Sveriges historia, då fosterlandskärleken framträder som ett förhärskande drag i det svenska folklynet! Ett besök i någon av Stockholms kyrkor. 7. Metodismen. Vänliga ord. I regnväder. 8. Vår skolas invigning. Vilka egenskaper sätter du högst hos dina kamrater? Våra plikter mot tjänstfolket. 9. Våra matnyttiga svampar. Väderleksförutsägelser. En kemilektion. 10. Min sommarutstyrsel med kostnadsförslag. Vad nytta jag kan göra i hemmet särskilt under ferierna. Brev med skildring av en terminsavslutning.

Matematik: Aritmetik och algebra: ekvationer av första graden med en och flera obekanta jämte problem; växlar och obligationer; planimetriska och stereometriska beräkningsuppgifter. 6:te årskursen i läroboken. Geometri: Euklides' första bok, satserna 43—48; tredje bok satserna 17—34; fjärde boken; lösning av geometriska övningsatser.

Historia: Sveriges historia från 1718 till 1860. Allmänna historien från 1789 till omkring 1860.

Geografi: Grundlig repetition av Sveriges geografi med särskilt framhållande av befolknings- och samhällsförhållanden, näringsliv och samfärdsmedel. Allmän geografi till ytbildning.

Naturkunnighet: Biologi: Kryptogamerna; huvuddragen av läran om växternas lefnadsförhållanden, livsföreteelser och inre byggnad. Växtinsamling. Exkursioner.

- Kemi:* Organisk kemi i samband med laborationer av eleverna. Fysik: akustik och optik. En kortare kurs i astronomi.
- Franska språket:* Bödtker och Höst, lärobok i franska språket, avslutad. Talövningar och andra tillämpningsövningar.
- Tyska språket:* Läsning och översättning av Wildenbruch, Der Letzte, Meine beiden Onkel. Grammatik: formläran delvis repeterad. Extemporalier: lämpliga stycken ur »Skrivövningar och brev». Skrivningar (översättningar, reproduktioner och uppsatser) på lärorummet och i hemmet. Undervisningen har till stor del bedrivits på tyska språket.
- Engelska språket:* Frances Hodgson Burnett: Little Lord Fauntleroy. Grammatik: syntaxen avslutad. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Skrivningar (översättningar, reproduktioner och uppsatser) på lärorummet och i hemmet. Undervisningen har till stor del bedrivits på engelska språket.
- Teckning:* Planritning av skolrum. Teckning och målning efter japanska tryck. Geometrisk konstruktionsritning. Studie i kol och pastell efter fåglar.
- Handarbete:* Måttagning, tillklippning, provning och sömnad av blusar och klänningar. Fritt val av arbeten, såsom venetiansk söm, hedebosöm, hålsöm, fransflätning och engelskt broderi. Gardiner till klassrummet.
- Sång:* En- och flerstämmiga sånger ur Nya Normalsångboken II samt koraler. Enklare solosånger efter eget val.
- Gymnastik:* Lika och tillsammans med föregående klass.
- Huslig ekonomi:* Undervisning i matlagning, bakning, dukning, servering, diskning och rengöring samt andra hithörande husliga sysslor. Födoämneslära.

Tionde klassen B.

- Kristendom:* Bibelläsning vid morgonbönen lika och tillsammans med föregående klass. Kyrkohistoria: nya tiden. Korta underrättelser om de viktigaste av de religioner med vilka kristendomen varit och är i beröring. Översikt av kyrkoåret.
- Modersmålet:* Litteraturhistoria: kort översikt av svenska litteraturen till våra dagar. Läsning och referat i sammanhang med litteratur-

historien. Uppläsning av dikter. Föredrag av eleverna. Grammatik: repetition av form-, sats och interpunktionsläran; satsanalys. Övning i uppsättandet av enkla skrivelser, såsom fullmakter, kvitton, annonser. Dispositionsövningar. Rättskrivningsprov. Uppsatsskrivning.

Uppsatsämnen: 1. Folkvisan. Riddardikten. En trakt, som jag lärt känna i sommar. 2. Reformationens materialprincip. Nordamerikanska frihetskriget. Ett biografbesök. 3. Gustav III:s förhållande till konst och vitterhet. Ett paraplys äventyr. 4. Realskoleämnena. 5. Fritt val av ämne. 6. Götiska förbundet. Stark ström med egna vågor går genom havet. 7. Om torrdestillering. Dissektion av ett kalvhjärta. Min hjälte. 8. Detthowska skolans nybyggnad. När jag började skolan. Beskriv någon svensk stad! 9. Cavour. Viktor Emanuel. Garibaldi. Stjärnhimlen. Fänrik Ståls sägner. 10. Berätta om Luther i Worms och på Wartburg. Hästen i människans tjänst.

Matematik: Algebra: problem ledande till ekvationer med en och två obekanta, särskilt berörande affärlivet, såsom procent-, ränte-, växel- och obligationsuppgifter. Planimetriska och stereometriska problem. Räkning med kvadratrötter. Användning av tabeller. Kurs i enkel bokföring. Geometri: repetition av Euklides' första och tredje böcker samt delar av fjärde boken jämte lösning av lättare geometriska problem; läran om likformighet; ritning av enkla diagram.

Historia: Huvuddragen av Sveriges nuvarande statsförfattning samt av dess centrala och kommunala förvaltning. Sveriges historia: tiden från 1809 till våra dagar. Kort repetition av forntiden och medeltiden. Allmän historia: tiden efter kongressen i Wien. Kort repetition av tiden 1500—1815.

Geografi: Sammanfattande översikt av den allmänna geografin, i avslutning därtill de viktigare kulturländernas, företrädesvis Sveriges, geografi översiktligt behandlad, med särskilt framhållande av befolknings- och samhällsförhållanden, näringsliv, samfärdsmedel och kolonialväsen. Det viktigaste av geologien.

Naturkunnighet: Biologi: läran om människokroppen och i sammanhang därmed det allmännaste av hälsoläran, däri inbegripet de rusgivande ämnenas samt tobakens natur och verkningar. Dissektion av djurorgan. Huvuddragen av läran om växternas levnadsförhållanden, livsföreteelser och inre byggnad. Fysik: någon utvidgning av kurserna i mekanik och värmelära, de enklaste ljus- och ljudfenomenen. Kemi: några av den organiska kemiens viktigaste

ämnesgrupper; torrdestillation och förbränning; några viktiga kapitel av tillämpad kemi.

Franska språket: Bödtker och Höst, Lärobok i franska språket, avslutad. Talövningar och andra tillämpningsövningar.

Tyska språket: Läsning och översättning av Moderne erzählende Prosa I; Die Woche 1914 n:r 5. Redogörelse för det lästa, dels genom utfrågning dels i sammanhang. Fritt återgivande av uppläst text och talövningar över valda ämnen. Grammatiken repeterad. Tillämpningsövningar. Extemporalier. Skrivövningar (översättningar och reproduktioner) på lärorummet och i hemmet. Övning i att läsa och skriva tysk stil. Undervisningen har till stor del bedrivits på tyska språket.

Engelska språket: Jespersen-Rodhe, Engelsk läsebok för realskolan avslutad. Redogörelse för innehållet av det lästa jämte fritt återgivande av uppläst text. Grammatik: syntaxen avslutad, formläran delvis repeterad. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Skrivningar (översättningar och reproduktioner) på lärorummet och i hemmet. Undervisningen har till stor del bedrivits på engelska språket.

Teckning: Perspektivisk teckning efter i grupp uppställda föremål. Geometrisk konstruktionsritning.

Gymnastik: Lika och gemensamt med föregående klass.

Huslig ekonomi: Undervisning i matlagning, bakning, dukning, servering, diskning och rengöring samt andra hithörande husliga sysslor. Födoämneslära.

Elfte klassen.

Kristendom: Bibelläsning vid morgonbönen lika och tillsammans med föregående klass. Kyrkans ställning och det viktigaste av missionshistorien från början av 1800-talet. I samband därmed den allmänna religionshistorien från samma tid. Översikt av kyrkoåret.

Modersmålet: Svensk litteraturhistoria från och med 1850-talet med läsning av litteraturprov. Läsning av nyare dansk och norsk litteratur med muntliga meddelanden om författarna. Föredrag. Satsanalys. Det viktigaste av stilistiken, muntligt meddelat, jämte tillämpningsövningar. Övning i uppsättande av enklare praktiska

skrivelser och ifyllande av formulär. Rättskrivningsprov. Dispositionsövningar. Uppsatsskrivning.

Uppsatsämnen: 1. Fredrika Bremer. Våra höstblommor. Skolungdomens idrottstävlingar. 2. Fritt val av ämne. 3. Gustav IV Adolf som regent och mänskliga. En dag i skolköket. 4. Realskoleämnena. 5. Ett brev (med bestämt innehåll.) Grundtvig. J. J. Berzelius. 6. Karl Snoilsky. En berättelse ur verkligheten. Vilken av Stockholms statyer tycker du bäst om? 7. Pappersfabrikationen. Stockholm under bondetägsdagarna. 8. Det italienska enhetskriget. Hur jag skulle vilja ordna min bostad. Bismarck och hans politik. Ryssland under Nikolaus I. 9. Buddismen. Nykterhetsfrågans utveckling i Sverige. Fritt val av fritt ämne. 10. Selma Lagerlöf och hennes diktning. Det fransk-tyska kriget och dess följder. Den svensk-norska unionen. Mina sommarplaner.

Matematik: Aritmetik och algebra: aritmetiska uppgifter, valda med hänsyn till det praktiska livets fordringar; ekvationer av första graden med en och flera obekanta jämte problem; begreppet irrationellt tal; räkning med kvadratrötter samt kvadratrotutdragning; planimetriska och stereometriska beräkningsuppgifter. Uppritning av enkla diagram och användning av matematiska tabeller. Kurs i enkel bokföring.

Historia: Huvuddragen av Sveriges nuvarande statsförfattning samt av dess centrala och kommunala förvaltning. Sveriges historia: repetition av nyare tiden med särskild vikt lagd på tiden efter år 1809. Allmänna historien: repetition av nyare tiden med särskild vikt lagd på tiden efter år 1815. Kort översikt av konsthistorien.

Geografi: De viktigaste kulturländernas samhällsförhållanden, näringsliv, samfärdsmedel och kolonialväsen.

Naturkunnighet: Biologi: läran om människokroppen och det allmänaste av hälsoläran, däri inbegripet rusdryckernas och tobakens natur och verkningar. Dissektion av djurorgan. Kemi: den organiska kemiens viktigaste ämnesgrupper.

Franska språket: Labiche, Le voyage de M. Perrichon avslutad; George Sand, La Mare au Diable. Grammatiken enligt Bödtker och Hösts lärobok repeterad. Talövningar och andra tillämpningsövningar.

Tyska språket: Knauth, Auswahl deutscher Gedichte jämte biografiska upplysningar om de viktigare författarna. Grammatiken delvis repeterad. Extemporalier, valda stycken ur »Skrivövningar och brev». Skrivningar (översättningar och reproduktioner samt fria uppsatser) på lärorummet och i hemmet. Undervisningen har huvudsakligen bedrivits på tyska språket.

Engelska språket: Baroness Orczy: I will repay, o. 125 sid. Grammatik: syntaxen delvis repeterad. Talövningar och andra tillämpningsövningar. Kort kurs i litteraturhistoria. Skrivning på lärorummet och i hemmet. Undervisningen har till stor del bedrivits på engelska språket.

Stenografi: Melins system, förande till förmåga att stenografera i medeltal 150 stavelser i minuten.

Teckning: Geometrisk konstruktionsritning. Teckningsförslag till egna klänningar. Platta modellerad, ornerad efter eget förslag.

Handarbete: Måttagning, tillklippning, provning och sömnad av blusar och klänningar. Spetsöm. Gardiner till klassrummet.

Sång och Gymnastik: Lika och tillsammans med föregående klass.

Huslig ekonomi: Undervisning i matlagning, bakning, dukning, servering, diskning och rengöring samt andra hithörande husliga sysslor. Födoämneslära.

Sociala föreläsningar.

I likhet med föregående år har klass 11 deltagit i den valfria, sociala kurs, bestående av 19 föreläsningar, som hållits fredagar kl. 2,50—3,35 för elever vid Stockholms högre flick- och samskolor, gymnasier och seminarier.

Gymnastik.

Vid gymnastikundervisningen äro lärjungarna fördelade på 4 avdelningar omfattande klass 11, 10, 9; 8 och 7 B; 7 A och 6; 5 och 4. Till gymnastikundervisningen är i samband med frukostlovet anslaget 50 minuter 3 gånger i veckan, varav på själva gymnastiklektionen kommer c:a 30 minuter. Gymnastiksalen är i allo efter nutida fordringar. Alla gymnastiserande begagna gymnastikdräkt och gymnastiskor. Undervisningen skötes av från Gymnastiska Centralinstitutet utexaminerad lärarinna. Klasserna 1—3 (vars medelålder är 7—9 år) gymnastisera, dels en gång i veckan (25 minuter) i en av hallarna för en av skolans lärarinnor, dels liksom ock klass 1 såsom rekreation mellan lektioner i andra ämnen.

Vid varje läsårs början undersöker skolans läkare alla eleverna för att utröna, om det är för dem lämpligt att delta i gymnastiken.

Vid vårterminens början undersökas dessutom de elever, vilka äro i behov därav. Befrielse från gymnastiklektioner beviljas endast på grund av läkares intyg om olämplighet att däri deltaga.

Valfria ämnen.

Valfria ämnen äro på A-linjen de främmande språken, geometri i klass 8—11, handarbete i klass 11 samt huslig ekonomi. Den, som vill förvärva avgångsbetyg med normalskolekompetens, måste deltaga i undervisningen i två främmande språk. På realskolelinjen äro av där förekommande ämnen endast franska, alternativt teckning samt huslig ekonomi valfria, samt för dem, som ej önska avlägga examen, även geometri.

Vid den valfria undervisningen i främmande språk och geometri i skolan hava i de klasser den förekommit 346 lärjungar läst tyska, 205 läst engelska, 66 läst franska och 129 läst geometri.

Inspektör.

f. Rektor Fil. Dokt. *Eugène Schwartz* samt efter dennes död från 9 febr. Generaldirektören m. m. K. A. Fryxell.

Lärarepersonalen.

Fröken *Alma Detthow*,* skolans föreståndarinna, förrättar en gång i veckan morgonbön med klass 6 B—11; undervisar i matematik i klass 6 B.

» *Berta Frisch*, H. L.,** undervisar i historia 7 B, 9 B, 10 B, 11; geografi 9 B, 10 A, 11; tyska 9 A, 10 A, 11. Klassföreståndarinna i 11.

---

* Vikarie under en del av vårterminen fröken Anna Gedda.

** H. L. betyder utexaminerad från Högre Lärarinneseminarium.

- Fröken *Anna Gedda*, * H. L., ** undervisar i matematik 9 B, 10 B, 11; fysik och kemi 7 B, 8, 9, 10. Klassföreståndarinna i 10 B.
- » *Maria Almén*, H. L., förrättar två gånger i veckan morgonbön med klass 6 B—11; undervisar i kristendom 9—11; modersmålet 9 B, 10 A; historia 6 B, 7 A, 10 A. Klassföreståndarinna i 10 A.
- » *Anna Falk*, H. L., undervisar i franska 9, 10, 11; engelska 8, 9, 10 B, 11. Klassföreståndarinna i 9 B.
- » *Maria Tjeder*, H. L., undervisar i modersmålet 8 B, 9 A; historia 9 A; biologi 5 B, 6, 7, 8 A, 9 A, 10 A. Klassföreståndarinna i 9 A.
- » *Alma Olin*, H. L., undervisar i biologi 8 B, 9 B, 10 B, 11; matematik 7 B, 8, 9 A, 10 A. Klassföreståndarinna i 8 B.
- » *Elly Westin*, H. L., förrättar morgonbön två gånger i veckan med klass 4, 5, 6 A; undervisar i kristendom 7 B, 8; modersmålet 6, 8 A; historia 8; geografi 8 A. Klassföreståndarinna 8 A.
- » *Wendela Carlson*, *** H. L., undervisar i modersmålet 7 B, 10 B, 11; historia 6 A; geografi 7 B, engelska 7, 10 A, 11. Klassföreståndarinna i 7 B.
- » *Alfhild Krapelien*, H. L., undervisar i modersmålet 7 A; matematik 7 A; geografi 5 B, 6, 7 A, 8 B, 9 A, 10 B; tyska 7 A. Klassföreståndarinna i 7 A.
- » *Svenborg Bergqvist*, Pr. L., ** undervisar i tyska i 4 B, 5 A, 6, 7 B, 8. Klassföreståndarinna i 6 B.
- » *Maria Wigert*, H. L., under hela läsåret vikarie för fröken Svenborg Bergqvist.
- » *Helmy Harzell*, † T. L., ** undervisar i teckning 1—11; väl-skrivning 6. Klassföreståndarinna i klass 6 A.

* Vikarie under en del av vårterminen fru Teres Kaudern.

** H. L. betyder utexaminerad från Högre Lärarinneseminarium. Pr. L. betyder utexaminerad från Detthowska privatskolelärarinneseminariet. T. L. betyder utexaminerad från Tekniska skolans lärarinnekurs.

*** Under en del av vårterminen vikarier fru Gunla Hansson och fröken Marta Lindqvist.

† Vikarie under en del av vårterminen fru Marta Linde.

- Fröken *Tyra Lundholm*, H. L., * förrättar morgonbön en gång i veckan med klass 4, 5, 6 A; undervisar i kristendom 5 B, 6, 7 A; svenska 5 B; tyska 5 B, 9 B, 10 B. Klassföreståndarinna i 5 B.
- » *Ebba Stedt*, H. L. E., * undervisar i handarbete 4 A—9 A. Klassföreståndarinna i 5 A.
- » *Tea Ericsson*, Pr. L., * förrättar morgonbön tre gånger i veckan med klass 4, 5, 6 A; undervisar i kristendom 4 B, 5 A; modersmålet 4 B; historia 4, 5; geografi 4 B, 5 A; biologi 4 B, 5 A; sång och gymnastik 1—3. Klassföreståndarinna i 4 B.
- » *Elsa Wæström*, Pr. L., undervisar i kristendom 2, 4 A; modersmålet 4 A; matematik 4 A (1 lekt. pr vecka); geografi 3, 4 A; historia 3; tyska 4 A; handarbete 3. Klassföreståndarinna i 4 A.
- » *Gurli Lindqvist*, Pr. L., undervisar i kristendom 3; modersmålet 3, 5 A; matematik 3, 5; biologi 4 A; välskrivning 3, 4 A. Klassföreståndarinna i 3.
- » *Onni Lundqvist*, Pr. L., undervisar i matematik 4 B; välskrivning 4 B, 5 A; en del av 1:a och 2:a klassens ämnen. Klassföreståndarinna i 2 och 1.
- » *Edit Eriksson*, F. L., * förrättar tre gånger i veckan morgonbön med klass 6 B—11; undervisar i matematik 2, 4 A (2 lekt. pr vecka), 6 A.
- » *Signe Pettersson*, At. Sk., * huslig ekonomi 9—11.
- Fru *Gertrud Björling*, Pr. L., undervisar i stenografi 11.
- Fröken *Ebba Heurlinger*, H. L. E., * handarbete 1, 2, 4 A, 10 A, 11.
- Fru *Lotten Heike*, Kalligraf, undervisar i välskrivning 5 B.
- Fröken *Ebba Herlin*, ** Gymnastikdirektör, undervisar i gymnastik 4—11.
- Herr *Hugo Lindqvist*, Musikdirektör, undervisar i sång 4—11.

* H. L. betyder utexaminerad från Högre Lärarinneseminarium. H. L. E. handarbetslärarinneexamen. Pr. L. betyder utexaminerad från Detthowska Privatskolelärarinneseminariet. F. L. betyder utexaminerad från Folkskolelärarinneseminarium. At. Sk. betyder utexaminerad från Ateneums Skolköksseminarium.

** Vikarie under en del av vårterminen fröken Margareta Jacobsson, Gymn.-dir.

Läkare.

Doktor *Alma Sundqvist*, prakt. läkare.

För nästkommande läsår har vid skolan som klasslärarinna anstälts fröken *Sigrid Hjorth*, Anna Sandströms H. L.

En mycket smärtsam förlust har skolan under innevarande läsår gjort, genom att fröken Swenborg Bergqvist, som alltsedan hösten 1906 tillhört dess lärarinnekollegium, avled den 13 sistlidne januari. Hennes personlighet, så alltigenom präglad av varm gudsfruktan, ljus livsglädje och osjälviskhet, även under den sista månaden av svårt kroppsligt lidande, väckte sympati och tillgivenhet hos dem, som kommo i närmare beröring med henne. För sina lärjungar var hon ej blott en i hög grad skicklig och intresserad lärarinna, hon var ock en moderlig vän, som väl kände var och en av dem, och till vilken de gingo med sina bekymmer och sina glädjeämnen. I kamratkretsen har hon efterlämnat ett stort tomrum. Undertecknad, vars personliga vän samt biträde och hjälp i skolan hon var, har genom hennes ingång i härlighetens rike lidit en ytterst smärtsam förlust. Ett sant uttryck för orsaken till den ostörda lycka och frid hon ständigt åtnjöt var hennes sista jublande hälsning till oss: »Kristus är mitt liv och döden är min vinning».

Lärjungar.

Första klassen.

Klassföreståndarinna: *Onni Lundqvist.*

	Född		Född
Björkman, Elsa	1907	Nilsson, Lisa	1907
Edberg, Lisa	06	Nylund, Karin	05
Elfstrand, Gertrud	06	Pettersson, Astrid	07
Ellström, Greta	07	Rosander, Carl-Gustaf	06
Engdahl, Karin	07	Sandholm, Ragnar	07
Fredrikson, Sven	07	Schimmer, Astrid	07
Jacobsson, Karin	05	Spindler, Margit	06
Jansson, Dagmar*	06	Svensson, Dagmar	07
Johansson, Lisa	06	Ternström, Oswald	07
Jönsson, Svante*	05	Tötterman, Ruben	06
Lagrelius, Märta**	08		

= höstterm. 20; vårterm. 19.

Andra klassen.

Klassföreståndarinna: *Onni Lundqvist.*

	Född		Född
Bergling, Wilhelm	1906	Möllman, Holger	1906
Carlsson, Ruth	05	Norinder, Maja	06
Caesar, Margit	06	Rydholm, Märta	05
Ellström, Astrid	05	Sahlstedt, Hans	06
Engdahl, Folke	06	Sandberg, Gösta	05
Hahne, Olle	05	Sandström, Britt	06
Hanner, Gunnel	05	Sörman, Bo	06
Horn, Astrid	06	Tammelin, Brita	04
Hörlin, Margit	05	Wengelin, Edvin	05
Jansson, Dagmar	06	Wistedt, Rune	06
Jönsson, Svante	05	Zakrisson, Inga	05
Lagrelius, Karin	05	Ögrim, Väinö	05
Lindeberg, Sture	06		

= höstterm. 23; vårterm. 24.

* Endast höstterminen. ** Endast vårterminen.

*Tredje klassen.*Klassföreståndarinna: *Gully Lindqvist.*

	Född		Född
Andersson, Ingeborg	1904	Lagergren, Karin	1904
Bergh, Aina*	04	Lindahl, Märta	05
Carlsson, Elsa	03	Linde, Helfrid	04
Christiernin, Gerd	04	Ljunggren, Brita*	03
Ellström, Ingeborg	04	Löwenhamn, Ebba	05
Ericsson, Märta	03	Modén, Astrid	04
Ericsson, Anna-Greta	04	Nilsson, Ebba*	05
Fagerström, Dagmar	04	Palmgren, Aina	02
Johansson, Märta	04	Persson, Greta	04
Johnsson, Helny	04	Rolff, Sylvia	04
Karlberg, Ruth	05	Sandholm, Greta	05
Karlsson, Gurli	04	Şörländer, Maj	05
Kerfve, Hervor	05	Åkesson, Zandra	04
Knittweiss, Lisa*	05		

= höstterm. 23; vårterm. 27.

*Fjärde klassen A.*Klassföreståndarinna: *Elsa Wasström.*

	Född		Född
Baarsen, Anna-Lisa	1901	Jonsson, Linnea	1904
Berg, Elsa	04	Lindén, Karin	03
Björkman, Lillie	04	Lindhe, Annie	02
Carlsson, Dagmar	03	Lundborg, Märta	02
Grundberg, Stina	04	Nilsson, Thyra	02
Hammarlund, Maria	03	Rydqvist, Sonja	02
Hedenström, Barbro	03	Sheppard, Tora	04
Henricsson, Lajla	03	Sterner, Gulli	03

= 16

*Fjärde klassen B.*Klassföreståndarinna: *Tea Ericsson.*

	Född		Född
Ahlin, Dagmar	1903	Ekberg, Ingrid	1904
Barkman, Elsa	03	Fagerström, Marga	03
Clarino, Inga	04	Fröberg, Dagmar	02

* Endast vårterminen.

	Född		Född
Hamner, Karin	1903	Nilsson, Ingrid	1903
Handberg, Signe	04	Palm, Marta	03
Holmquist, Karin	04	Pettersson, Valborg	03
Hörlin, Karin	03	Sundqvist, Elsa	01
Jacobsson, Astrid	03	Svanberg, Anna-Lisa *	03
Jönsson, Greta	03	Sääf, Sonja	03
Lidholm, Viola	03	Söderholm, Svea	02
Liljeroth, Britta	03	Werner, Harriet	03
Lindgren, Magda	04	Winge, Gurli	03

= höstterm. 23; vårterm. 24.

Femte klassen A.

Klassföreståndarinna: *Ebba Stedt.*

	Född		Född
Ahlbom, Annie	1903	Johansson, Linnéa	1902
Almstedt, Gertrud	02	Johnsson, Aina	02
Arvidsson, Margit	01	Nyberg, Margit	03
v. Baumgarten, Märta	02	Ohlin, Margit	02
Berglund, Agnes	01	Peterson, Rut	02
Carlsson, Sigrid	02	Pettersson, Sonja **	02
Eriksson, Agda	02	Stigzelius, Ester	03
v. Gegerfelt, Karin	03	Strömberg, Aina	02
Gustavsson, Greta	03	Thimgren, Karin	02
Hansson, Sissan	02	Wickman, Aina	00
Hennig, Greta *	02	Zakrisson, Sally	01
Johansson, Ingeborg	01		

= 22.

Femte klassen B.

Klassföreståndarinna: *Tyra Lundholm.*

	Född		Född
Andersson, Svea	1901	Borg, Brita	1901
Arnberg, Margit	02	Carlson, Margit	01
Asplund, Brita	02	Edberg, Märta	02
Bagge, Lisa	02	Falk, Märta	01

* Endast höstterminen.

** Endast vårterminen.

	Född		Född
Grönvall, Gertrud	1902	Olsson, Lilly	1902
Jaensson, Inga	03	Rutbäck, Anna Stina	02
Johansson, Lisa	02	Thimgren, Greta	00
Karlberg, Greta	02	Tötterman, Svea	02
Knittweiss, Stina	02	Wahlgren, Eva	02
Larson, Aina	02	Werner, Linnéa	01
Linder, Sigrid	02	Westin, Alice	02
Lindgren, Ester	01	Wiman, Greta	02
Nyström, Greta	01	Ögrim, Dolly	01
Olsson, Elsa	01		

= 27.

*Sjätte klassen A.*Klassföreståndarinna: *Helmy Hartzell.*

	Född		Född
Andersson, Hilma	1900	Jacobsson, Tyra	1901
Andersson, Märta	01	Johansson, Vera	01
Berg, Greta	02	Klarström, Lisa	01
Berglöf, Lily	02	Linde, Greta	01
Bodin, Edit	01	Lundström, Gurli	00
Carlberg, Karin	00	Paerén, Karin	01
Carlson, Greta	01	Piltz, Anna	1899
Cedergren, Märta	01	Rathsman, Greta	1900
Cedervall, Signe	1898	Rydqvist, Anna-Lisa	00
Ekberg, Martha	1902	Schedin, Eja	01
Eneborg, Naemi	02	Schmidt, Ruth	01
Ericsson, Edit	00	Skoglund, Ellen	01
Ericsson, Margit	00	Svensson, Hertha	01
Hansen, Greta	1898	Thalén, Greta	00
Howard, Ellie	1901	Timén, Kerstin *	02
Hultberg, Greta	00		

= höstterm. 31; vårterm. 30.

*Sjätte klassen B.*Klassföreståndarinna: *Svenborg Bergqvist.*

	Född		Född
Andersson, Rut	1900	Barkman, Greta	1902
Arbin, Märta	01	Beijbom, Elsa	01
Bagge, Greta	1899	Broman, Rosa	1899

* Endast höstterminen.

	Född		Född
Dahlström, Judit	1897	Mathson, Dagny	1901
Egnell, Märta	1902	Nordlander, Maiken	01
Eriksson, Greta	01	Norgren, Greta	01
Eriksson, Karin	01	Nyberg, Ingrid	01
Gran, Rut **	00	Pallin, Tyra	00
Gustafsson, Margit	02	Peterson, Elsa	01
Hallerström, Ingeborg	00	Pettersson, Greta	00
Hjelm, Märta	1899	Rudén, Vera	02
Landén, Rut	1900	Sundbaum, Margit	00
Lundholm, Elisabeth	1901	Tärnström, Valborg	00
Lundin, Karin	00	Widlund, Magda	01
Malmström, Anna-Lisa	01	Ödmann, Stina	01

= höstterm. 29; vårterm. 30.

Sjunde klassen A.

Klassföreståndarinna: *Alfhild Kræpelien.*

	Född		Född
Almstedt, Margot	1899	Karlsson, Maria *	1899
Andersson, Ella	98	Landin, Sara	1900
Axelsson, Elsa	1901	Larsson, Lisa	1899
Bihl, Inga	00	Lindahl, Elsa	1900
Carlsson, Ingrid	1899	Lindforss, Helena	1899
Erikson, Irma	1900	Lindqvist, Edit	1900
Fröcklin, Greta	00	Lund, Adèle	01
v. Gegerfelt, Brita	00	Magnusson, Greta	01
Hedberg, Ruth	00	Richter, Berta	1899
Hjorth, Eva *	00	Spetz, Lisa	1900
Johansson, Gotthild	00	Söderholm, Greta	1899
Johansson, Olga	1899	Thunell, Ruth	1900
Jonsson, Karin	99	Thunell, Svea	00
Juhlin, Gerda	99	Wickman, Anna-Lisa	1898
Kahnlund, Torborg	1900	Wängberg, Valborg	1900

= höstterm. 30; vårterm. 28.

Sjunde klassen B.

Klassföreståndarinna: *Wendela Carlsson.*

	Född		Född
Baarsen, Margit	1900	Dahlquist, Tyra	1900
Björk, Wanda	00	Ekblad, Inez	00
Carlsson, Ingeborg	00	Ekström, Märta	1899

* Endast höstterminen. ** Endast vårterminen.

	Född		Född
Eriksson, Inez	1899	Lund, Märta	1900
Fredriksson, Dagmar	1901	Modén, Alfhild	1899
Hamner, Siri	00	Norinder, Ester	99
Hjelm, Sonja	1899	Pettersson, Lisa	99
Hjorth, Eva **	1900	Pettersson, Ragnhild	99
Holmberg, Lillie	00	Price, Greta *	1900
Håkansson, Gerda	00	Rosell, Dina	00
Johansson, Ingeborg	01	Staf, Greta	00
Kolmodin, Gurli	00	Wengelin, Lisa	00
Larsson, Greta	1899	Widlund, Margit	00
Lindbom, Ebba	1900	Åberg, Lillie	1899
Lindgren, Ella	00	Ögrim, Julia	99

= 30.

*Åttonde klassen A.*Klassföreståndarinna: *Elly Westin.*

	Född		Född
Andersson, Ingeborg	1899	Lundahl, Greta	1900
Andersson, Ruth	98	Lyberg, Berta	1899
v. Baumgarten, Enny	99	Malmström, Bärtha	1900
Berglind, Wanda	97	Olsson, Elsa **	1899
Bohlinder, Greta	98	Reijhell, Siri	98
Carlson, Margit	99	Ringvall, Elsa	98
Christiernsson, Carin	96	Silvander, Märta **	98
Collin, Elisabeth	99	Sköld, Linnea *	1900
Ekblad, Lisa	99	Sundberg, Alice	1898
Eriksson, Rut	99	Svenson, Linnéa	98
Gustafsson, Ester	97	Sörman, Margit	99
Hansen, Vera	96	Wennlöw, Sina	98
Johansson, Greta	99	Wirström, Alvhild	99
Johansson, Greta	98	Wiström, Brita	99
Karlsson, Linnéa	99	Öberg, Karin	98

= höstterm. 28; vårterm. 29.

*Åttonde klassen B.*Klassföreståndarinna: *Alma Olin.*

	Född		Född
Andersson, Irma	1900	Engdahl, Berta	1900
Björck, Ella	1899	Engdahl, Mirjam	1899
Dahlöf, Greta	99	Forsberg, Olga *	97

* Endast höstterminen. ** Endast vårterminen.

	Född		Född
Hagelthorn, Gärda	99	Karlsson, Florence **	1899
Hallberg, Vivi	99	Lafrenz, Maizi	1900
Hellman, Sonja	99	Löfqvist, Greta	1899
Horneij, Greta	1900	Nilsson, Karin	1900
Håkansson, Ebba	1898	Norrman, Lisa **	1898
Jacobsson, Karin	99	Olsson, Elsa *	99
Jacobsson, Signe	99	Petersson, Karin	97
Jansson, Ada	99	Silvander, Märta *	98
Johansson, Greta	98	Sköld, Linnea **	1900
Johansson, Iris	99	Sundell, Eleonore	98
Johnsson, Margit	1899	Tjernberg, Ebba	99
Karlsson, Bojan	98	Tötterman, Edith	1900
Karlsson, Elsa	98		

= 31.

*Nionde klassen A.*Klassföreståndarinna: *Maria Tjeder.*

	Född		Född
Alexison, Emmy	1897	Lindstein, Magnhild	1898
Almgren, Linnéa	98	Nordensson, Greta	97
Andersson, Anna *	97	Petersén, Elsa *	96
Berg, Ebba	99	Roloff, Elsa	99
Blomberg, Nora	99	Sievert, Elsa	97
Ekblad, Karin	98	Sunesson, Anne-Charlotte	99
Eriksson, Siri	98	Togman, Ingeborg	97
Hedberg, Britta	98	Weissenberg, Erna	98
Lenander, Ella	98	Ziedner, Karin *	97
Lindforss, Vera	98		

= höstterm. 19; vårterm. 16.

*Nionde klassen B.*Klassföreståndarinna: *Anna Falk.*

	Född		Född
Almstedt, Märta	1897	Fredriksson, Anna	1896
Björklund, Karin	98	Gustafsson, Elsa	99
Danielsson, Alice	96	Jansson, Tonny	97
Eriksson, Beatrice	97	Johansson, Ebba	98
Eriksson, Gudrun	98	Kullberg, Greta	97
Folke, Signe	98	Käll, Tora	96

* Endast höstterminen. ** Endast vårterminen.

	Född		Född
Lindblad, Rut	1897	Rosén, Kärstin	1897
Malmborg, Karin	98	Rosenberg, Ingeborg	98
Morell, Nanny	99	Sjödin, Greta	97
Nordstedt, Gurli	97	Svenonius, Anna-Märta	98
Nyström, Greta	98	Tötterman, Rut	98
Ohlin, Vera	97	Wallbom, Gurli	96

= 24.

*Tionde klassen A.*Klassföreståndarinna: *Maria Almén.*

	Född		Född
Amberg, Viran	1897	Johansson, Ingeborg	1898
Andersson, Ellen	97	Karlsson, Berta	97
Andersson, Flora	96	von Köhler, Leasta	97
Bagge, Astrid	96	Lundberg, Anna Lisa	97
Björkman, Anna	96	Price, Harriet*	97
Cassel, Sigrid	98	Roloff, Greta	97
Cederlund, Ebba	97	Seving, Margit	97
Einback, Lisa	97	Sundberg, Eva	97
Fredriksson, Alice	97	Svensson, Lizzie	98
Gaufin, Ruth	97	Thalén, Ingeborg	96
Hasselhuhn, Greta	95	Westman, Ebba	97
Jacobsson, Gelly	98		

höstterminen 24; vårterminen 23.

*Tionde klassen B.*Klassföreståndarinna: *Anna Gedda.*

	Född		Född
Blomberg, Asta	1897	Lindén, Ragnhild	1896
Falk, Sonja	97	Moberg, Ester	96
Jonsson, Sigrid	96	Norelius, Sylvia	97
Karlsson, Greta	97	von Sydow, Margaretha	97
Larsson, Märta	96	Thörnberg, Inez	97
Lindell, Sonja	96	Wæsterberg, Greta	96

= 12.

* Endast höstterminen.

*Elfte klassen.*Klassföreståndarinna: *Bertha Frisch.*

	Född		Född
Ahlén, Märtha	1896	Marmén, Lisa	1896
Bellander, Märta	96	Nylund, Karin	96
Blomstedt, Edith	96	Olson, Karin	96
Fredriksson, Mary	95	Oskarson, Ingrid	96
Hagelin, Maria	95	Rydbeck, Brita	96
Jansson, Elsa	96	Rydin, Emsy	96
Johansson, Greta	96	Sundell, Margaretha	95
Lindbom, Ingeborg	96	Wallenkampf, Vilma	95
Lindh, Linnea	96	Widman, Jane	95
Lindqvist, Marianne	95	Winqvist, Elisabeth	95

= 20.

Summa: { höstterminen 428.
 { vårterminen 427.

Gåvor.

Skolan har haft den stora glädjen att under det förflutna läsåret få mottaga följande gåfvor:

Av statsgeologen Fil. Dr. Fr. Svenonius: En större samling mineral, bergarter och fossil.

Av fröken Maria Hanngren: En stor *Aspedistra*.

Av plåtslagaremästaren J. A. Rosenson genom herr Wengelin: Ett vackert exemplar av snok.

Av fröken Fredrikä Björklund: Ett exemplar av Elsa Beskow, *Blommornas bok*; Carl Larsson, Ett hem samt några reproduktioner ur *Spadarvet* och *Åt solsidan*.

Genom en av skolans lärarinnor: En reproduktion av Hellqvist, *Sten Stures död* och 15 reproduktioner ur *Bergqvist—Svenonius Lappland*.

Av fröken Maria Almén: Ett porträtt av Napoleon I.

Av fru Lotten Heike: Porträtt av Sveriges regenter från Gustaf Wasa till Oskar II.

Av fröken Onni Lundqvist: En docka i norditaliensk nunnedräkt, en italiensk helgonbild, ett offerljus från Notre Dame i Paris, vulkanisk tuff från grottan vid Solfatara.

- Av eleven Greta Pettersson: En kristallvas.
- Av eleven Emmy Alexison: En reproduction av Forsberg, En hjältes död.
- Av eleven Anne-Charlotte Suneson: En reproduction av Ankarcrona, Bondehären, i ram.
- Av eleven Ingrid Nyberg: En akvarell, original.
- Av eleven Greta Hultberg: En reproduction av Borg, Älgar, i ram.
- Av eleven Märta Falk: Delar av ett japanskt buddahalsband.
- Av eleven Sylvia Norelius: Två hästtänder.
- Av eleven Elsa Sievert: Två st. ekspinnare.
- Av eleven Ella Lindgren: Flygfiskfena; brödfrukt.
- Av eleven Berta Richter: Skorpioner i sprit.
- Av eleven Märta Cedergren: Snöripa; sidensvans.
- Av eleven Karin Paerén: Nötskrika.
- Av eleven Greta Nyström: Renhorn.
- Av eleven Greta Hennig: Rygg- och buksköld av en amerikansk sköldpaddart.
- Av eleverna Margit Arnberg, Elsa Olsson och Greta Wiman: Diverse snäckor.
- Av eleven Emmy Alexison: En äkta pärla.
- Av eleverna Emmy Alexison, Ebba Berg, Magnhild Lindstein och Elsa Roloff: Diverse mineral- och bergarter.
- Av eleverna Svea Andersson, Märta Falk, Stina Knittweiss, Aina Larsson och Anna-Stina Rutbäck: Diverse mineral- och bergarter.
- Av Svenska Turistföreningen: Tre ex. av föreningens årskrift för år 1913.
- Av Nordiska Museets styrelse: Ett antal inträdeskort till Skansen, gällande under sommaren.
- Av herrar förläggare: Nyutkommen skolbokslitteratur.
- För alla dessa gåvor hembäres härmed samtliga givarna ett hjärtligt tack.

Elevbibliotek.

De föregående läsår bildade klassbiblioteken hava under året ytterligare ökats på enahanda sätt som förut, nämligen dels så att

lärarinnor och elever skänkt en del böcker, dels därigenom att böcker inköpts genom sammanskott av eleverna, varvid respektive klasslärarinnor bistått med råd vid uppköpen. Anslutningen har varit fullkomligt frivillig, men företaget har omfattats med synnerligen stort intresse. Medlen hava anskaffats därigenom att varje medlem av läsföreningen tillskjutit 5 öre per vecka. De på så sätt åstadkomna klassbiblioteken hava redan vuxit till sammanlagt 415 böcker.

Skolan och Småskoleseminariet.

Vid sistlidna läsårs slut bestod skolan av 366 lärjungar; 355 flickor och 11 gossar. Av dessa hava 20 flickor med avgångsbetyg från klass 11 lämnat skolan. Från övriga klasser hava 53 flickor och 6 gossar avgått.

Under innevarande läsår äro inskrivna 132 flickor och 8 gossar, vadan skolan nu har 427 lärjungar: 409 flickor och 18 gossar. Jämte seminariets 67 elever utgör således *hela lärjungeantalet vid vårterminens slut 494*.

Allt hemarbete, som ålagts eleverna, har enligt läxuppgifter upptagit per läsdag i medeltal en tid av: för elev tillhörande skolan: 11:e klassen 2 t., 10:e klassen B 2 t. 45 m., 10:e klassen A 1 t. 20 m., 9:e klassen B 1 t. 43 m., 9:e klassen A 1 t. 20 m., 8:e klassen B 1 t. 14 m., 8:e klassen A 1 t. 10 m., 7:e klassen B 1 t. 4 m., 7:e klassen A 50 m., 6:e klassen B 37 m., 6:e klassen A 48 m., 5:e klassen B 29 m., 5:e klassen A 43 m., 4:e klassen B 35 m., 4:e klassen A 39 m., 3:e klassen 25 m.; för elev tillhörande seminariet: avd. II 2 t. 15 m., avd. I 1 t. 45 m.

Hälsotillståndet.

Undertecknad har i egenskap av skolans läkare vid läsarets början undersökt samtliga elever samt vid vårterminens början dem, för vilka förnyad undersökning befunnits önskvärd.

Under det gångna läsåret hava följande sjukdomsfall förekommit på seminariet och i skolan (varav dock de flesta endast förorsakat

några dagars frånvaro): allmän svaghet 1, blindtarmsinflammation 4, anfall åt blindtarmen 1, difteri 5, gulsot 3, förkylning 34, påssjuka 11, vattkoppor 5, gastrisk feber 1, halsfluss 15, blåskatarr 1, magkatarr 4, ledgångsreumatism 1, reumatisk värk 3, öroninflammation 2, njurinflammation 1, danssjuka 1, knölros 2, influensa 3, nervös magvärk 1, blodbrist 3, äggvita 1, hjärtåkommor 4, lunginflammation 1, lungkatarr 1, luftrörskatarr 1, halsböld 4, näselfeber 1, skarlakansfeber 1, fotskada 1, benbrott 1, underlivsåkomma 1, mässling 1, feber 1, operation av körtlar 1.

Alma Sundqvist.

Leg. läkare.

Avgifter.

Inskrivningsavgiften, vilken erlægges vid inskrivningen, är 5 kr.

Terminsavgifterna, lika stora för A- och B-linjen samt för höst- och vårterminen, erläggas *under de två första veckorna av varje termin* på dag som bestämes vid uppropet och äro:

Första klassen	25 kr.
Andra »	30 »
Tredje »	35 »
Fjärde »	45 »
Femte »	50 »
Sjätte »	55 »
Sjunde »	60 »
Åttonde »	65 »
Nionde »	70 »
Tionde »	75 »
Elfte »	80 »
Lägre småskolelärarinneklassen	75 »
Högre småskolelärarinneklassen	100 »

Elev, som börjar vid vårterminens början, betalar en tilläggsavgift för denna termin, som är 4 veckor längre än höstterminen, och utgår denna tilläggsavgift med 5 kr. i klass 1—5; 10 kr. i klass 6—11 och 15 kr. i seminarieklass.

Anmälan om lärjunges uttagande ur skolan skall ske *före pågående termins utgång. Har sådan anmälan ej skett före avslutningsdagen, anses lärjungen tillhöra läroverket följande termin.*

Läsåret kommer att avslutas fredagen den 29 maj kl. 11 f. m. för klass 11—8 B och kl. 2 e. m. för klass 8 A—1. Till avslutningen inbjudas föräldrar och målsmän samt andra för skolan intresserade personer. Gymnastiken upphörde den 23 maj. Lärjungarnas handarbeten och teckningar finnas att bese i skolans lokal avslutningsdagen kl. 10—11 och 1—2. Inträdesprövning försiggår tisdagen den 2 juni med början kl. 10 f. m.

Nästkommande läsår.

Inträdesprövning till skolan anställes lördagen den 29 augusti kl. 9 f. m.

Uppflyttningsprövning med dem av skolans elever, som hava att under sommaren förkovra sig i något ämne, äger rum måndagen den 31 aug. kl. 10 f. m.

Upprop förrättas med klass 11—2 ~~måndagen den 31 augusti~~ *tisdagen den 1 sept.* kl. 1 e. m.

De som blivit anmälda till **första klassen** samlas måndagen den 14 sept. kl. 12.

Inträdesprövning till seminariet börjar torsdagen den 3 sept. kl. 9 f. m.; upprop med seminariets elever äger rum lördagen den 5 sept. kl. 10 f. m.

Muntliga och skriftliga anmälningar av inträdessökande mottagas av undertecknad, som träffas dagligen t. o. m. den 6 juni samt fr. o. m. måndagen den 3 augusti kl. 12—1 i skolans lokal, Eriksbergsgatan 10. Skriftliga och muntliga förfrågningar samt anmälningar till såväl seminariet som skolan mottagas under ferierna av undertecknad, adress Eriksbergsgatan 10.

Stockholm i maj 1914.

Alma Detthow.

Telefon: allm. 155 32, riks. 143 85.

Mottagningstid under pågående läsår: månd., onsd., fredag kl. 12—1.

STOCKHOLM 1914

O. L. SVANBÄCKS BOKTRYCKERI